

Mārijas Vēstis

Ilustrēts nedēļas žurnāls šinatnei,
literaturai, mākslai un sadzīvei.

№ 12.

1909. gadā.

Iznākt trešdienās.

Saturs:

Leeldeenās. Biršneku Sofijas dzejols.

Kristīgas tīzības pirmsakti. Profesora
Dr. Eduarda Zellera.

Agrarjautajums un semeš usrakstīšana.
Profesora Dr. K. Balosča.

Pee deenvidus pola.

Melontas šala. Nahtotnes ātna no L. Sellen-
bacha.

Serbeete. Rudolfa Herzoga.

Apstāts.

Daschadas šinas un pašņojumi.

Bildes: Gaifmas ūšvara jeb „Las ir
peepildīts!” No Sačas Schneidera.

Dr. Hiramš Peršijs Makšims ar viņa
išgudroto bestrotščna eeroži. Serbijas
bij. kronprinziš Georģs un tagadejais
kronprinziš Alekšanders.

Abonešanas maksā

Ar peesūtīšanu eelšsemē:

Par gabu 3 rēl. 50 kap.

„ 1/2 gabu 2 „ — „

„ 1/4 gabu 1 „ — „

Numurs maksā 10 kap.; šatra adrešes maina 10 kap.

Rīgā šanemot:

Par gabu 2 rēl. 50 kap.

„ 1/2 gabu 1 „ 50 „

„ 1/4 gabu — „ 75 „

Studinajumi maksā 10 kap. par weenslejšigu šmalšu rindišu.

Ar peesūtīšanu ahrsemēš:

Par gabu 5 rēl. — kap.

„ 1/2 gabu 2 „ 50 „

„ 1/4 gabu 1 „ 25 „

II. Rig. Krahj-Aisdemu Sabeedriba

tagad atrodas

Sabeedribas paščas jaunajā mahjā

Aleksandra eelā Nr. 12

(Dzirnamu eelu stuhri).

Veenam noguldījumus no 1 rubla faktot un maksā 5—6 procentus; par tefošču rešinu 4 proz.
Noguldījumus ismaksā tuklit beš usteifšanas.
Išneedš aifšehnūmus pret wehršpāpireem, obligāzjam, galweneekem un perfonigu drofšību.
Darba laifs no 10—2. Telefons 1388.

W a l d e.

Dr. Kliorin,

aħdas un dšimuma šlimibās.
Ahrštefšana ar Neutgena,
radiuma, Binfena, dšelfs un
šilgāifmu.

Dr. Simonfona gāifmas dšeedi-
naššanas eestahde
Aleksandra eelā Nr. 17.

Beņemu aħdas, puššļa un
wenerifšus šlimneekus fawā primat-
klinikā, Terbatas eelā Nr. 7 (ee-
eja no Dširnawu eelas), no plšf. 9—11
un no 5—8 un beš tam strdeenas
no plšf. 7—8 watarā.

Dr. J. Kraukst.

Kaunuma, aħdas, šilittifšās,
puššļa un dšimuma šlimibās it-
deenās no plšf. 9—1 un no 6—1/2 9 w.
No pulst. 5—6 w. tif damas un
behruns. Rigā, Maršalu eelā 8,
turw pee Grehšneeku eelas.

Dr. Machtus.

Tifai par 86 kap. ar peešub-
tiššanu (uš pehžmafku 10 kap. wairaf).

Teatrs salonā!

Sautri!

86 jaunakee brihnuma
gabali, leelakā mehrā uš-
jautriņofšī tā jauneem tā
wežeem, tā: elektrifsta tipo-
grafifja, magifšs pul-
šens, burwju kofite,

pašlaufīgā karte, brihnuma pudele,
burwju šiflis un wehl 60 dašhadi
žiti brihnuma gabali, kuzi štatitaju
ušjautrina un mahju pahwehršch burwju
pifi. Adrese: Магазинъ „Развлечение“,
Варшава.

• Kafijas aħtr-dedsinatawa
"NEKTAR"
peedahwā weenmehr swaigi
dedsinatatu un maltu kafiju pār-
lofi mehrenām zen. Ari nedesti-
natu-kafiju, tehju, zuku ru, u. ft.
Leelā Aleksandra eelā 24.
• Eeja no Romanowa eelas.

Darba instru-
mentu u. faim-
neezibas pee-
der. noliktawa.

Buhwu apkalumus

leelā iswehlē un par lehtām zenam
peedahwā

Schaujamo ee-
rotfchu, jah-
fšanas un me-
dib. noliktawa.

Johannes Mitschke,

Tebrauda: pretfchu un ūchaujamo rihku noliktawa.
Mahjas: un fehka: peederumu magafina.
Kungu eelā Nr. 11. Telefons 539.

Ūšhuguna leetawa, granita ūahgetawa un ūshpetawa

J. Lahzis, Rigā,

Pletenberga eelā Nr. 19. Telefons Nr. 2487,

peedahwā dašhadus granita, marmora un ūshuguna kapu krusus
un peeminekus, kapu benkus, fehdes (if ūshuguna), kapu sehtas
(if ūshuguna un kalamas dšelfs) un metala krunus par mehrenām zenam.

Apstallejumus peenam un pahrdob no krahjuma fabrifas noliktawā,

Terbatas eelā Nr. 26. Telefons Nr. 986.

• Zenu rahditafus ifšubta beš maksas. •

Paša adrese: J. Lahzis, Rigā.

Teel pahrdotas 2 postafčas ar mešču:

- 1) 366 def., 40 rubl. defetina,
- 2) 290 def., 35 rubl. defetina.

Rongorodas gub., Starorufflas aprinki, gabals Nr. 1: 206 def. mallas
mešča, 60 def. buhwofku, 100 def. mešča plawu. Seme ir augliga, beš pur-
weem. Upe Pola 150 ūašch. attahlu, ūugofšanai deriga, ūazija Pola 3 werst.
attatatu, Staraja Ruffa — 30 werst. Bankas paradš — 6500 rbl., pee-
maksat 8140 rbl. War uš nomafku datam. Maršaruts: ūanz. Pola, Maft-
Wentšp. Ribifšl. dšelfšs, Saofrowje ūahdšchā, pee mešchafga Sawelifja
Leontijewa.

Gabals Nr. 2: 160 def. mallas mešča, 80 def. buhwofku, 50 def.
mešča plawu, beš purweem. Seme ir augliga. Upe Pola — 3 werst, ūanz.
Pola — 10 libš 13 werst, Staraja Ruffa — 32 werst. attatatu. Bankas
paradš 5000 rbl., peemaksat 6150 rbl. Maršaruts: St. Pola, Wikowo ūahdšchā,
pee mešchafga Jegora Stepanowa. Ubi gabali eekiflati bankā par 11500 rbl.
Peemaksā war tift pagarinata uš nomafku datam. — Ihpafšneeka adrese:
Peterburgā, Šchdanowka, Dšizeeru eelā 4, dšhw. 14, R. E. Komets; perfonigi
pehž pulst. 7 watarā.

apkaht apgreeschanu — ne us fawu atfwa-
binafchanu no fchis tehypas, bet us winas
no stiprinafchanu us muhschigeem laikeem!
Un zil daudsam pamatigam pahrgrosfham wajadseja notikt,
eefams no fchi pirmatnes kristiguma wareja attihstitees ta-
gadejas religiofas dshwes tehls!

Pirma un swarigata no schim pahrgrosfham bija kristi-
guma atraufchana no judifma un tas, kas to bija rofnajis,
bija apustuls Pawils. Protams, ka tee eet par tablu, kurt
appalwo, ka kristigas tizibas ihstais nodibi-
natajs naw wis Jesus, bet Pawils; ta ka
tas pats jau ari nefas zits negribeja buht, ka tikai eerozis
ta Runga rokâ, tad ari bespartejiffam wehstures apluhko-
tajam buhs japeekriht, ka tikai doma us pestifchanu, kas zaur
Jesu parahbijufes, tikai wehstis par Jesus personu, mahzibam
un likteni, leelo paganu apustuli darijufchi par to, kas winsch
ir tapis. Bet tikpat drofchi ir fakams ari tas, ka no Jesus
isgahjufse religiofa dshwe nebuhtu tifufe tablak par juhdu
setkes schauram aprindam un ta faistita atkal beidsot no-
flahpufe, ja tahds wihrs, ka Pawils, nebuhtu winas eefschejo
buhtibu greefis us ahru un ar drofcheem gara darbeem
wedis pee apstinas par winas starpibu ar judifmu. Ka
mefhijafa pestifchana lemta ne tik ween ka juhdeem, bet ari
tapat un tahda pat kahtâ paganeem; ka kristigums naw tik
ween ka judifma peepildijums, bet kaut kas swarigs jauns:
tikai kristiguma teef peeteefofchi ispildits religijas usdemums,
kas dod „taifnibu preefsch Deewa“, judifms pret winu tur-
pretim ir tahda pat atteeziba, ka ehna pret paschu leetu, ka
sehna paklaufiba pret wihra brijwibu; lai eestahtos kristiga
tiziba, newar praftit eepreefsch eestahfchanos Mosus tiziba,
bet gan otradi ari dshimufcham juhdam zaur winu juhdu
religijas haufliiba ka tahda mitejas buht — tee ir usfkati,
us kureem pamatojas wifa Pawila apustufa darbiba un ar
kureem tas eekarojis kristigai tizibai winas patstahwibu.
Scheem usfkateem kalpo wifas tas mahzibas, ar kureem
Pawils kureem par kristigas dogmatikas nodibinataju.
Saunas religijas bija tikai tadeht wajadfigas, tadeht ka
zilweze zaur wezo newareja fafneegt to, kas winai lemts;
tikai tadeht it wifem jaaisrahda us tizibu us Kristu, ka
naw eefpehjams ar haufliibas ispildifchanu eeguht Deewa
lahpatifchanu. Bet tadeht tas neefpehjams? Tadeht, ka
naw eefpehjams, Pawils atbild, ispildit haufliibu ta, ka ta
buhtu ispildama, tadeht ka wiff bes isahmuma grehzineefi;
un grehzineefi ir wiff, tadeht ka ir padoti „meefai“, kas
trauzè winu augstako dshwi un ir pastahwtigi karâ ar garu.
Zittahf nu schim faktam beidsot wajaga wispahreja isskai-
drojuma, tad apustuls mums aifrahda us pirmo zilweku
darbu, zaur kuru zilweka dabâ nahfufe pretruna un lihds ar
winu grehts. Bet ja nu eewehrojot to, zaur pascha darbeem
naw eefpehjams eemantot Deewa lahpatifchanu, ja wiff ir
padoti grehtam un wina fodam, n a h w e i, tad mums zits
nefas nepaleef pahri, ka atfazitees no paschu darbeem un
paschu taifnibas un muhsu pestifchanu fagaidit no tizibas us
Kristu: zaur fawu nahwi winsch atzehlis haufliibas lahstu
un muhs atfwaabinajis no foda, kas draud pahrfahpejem,
nemdam schu fodu pats us fewim; bet tamlihds winsch ari

falaufis grehta waru, fawâ fermenti nofaudams meefu un
lihds ar to grehtu, ispildijis spreesto fodu pret grehtu. Ta
tad nu ir zilwekem eefpehjams preefsch Deewa buht taifneem,
nejustes wairs ka Deewa kalpeem bet, ka Deewa behrneem;
haufliibas weeta, kura pawehl no ahreenes, stahjees religiofa
dshwe „Deewa gars“, no eefschenes rofnofchs spehts;
ahrejais kults ar faweem upureem un zeremonijam rahdas
buht netikween ka preeefchams, bet ihstai deewbijibai taifni
par kawekli; ewangelijs un haufliiba, tiziba un appraif-
schana naw faweenojami; mums newajag wairs preesteru,
jo ikweens pats stahjas atteeziba pret Deewu, fchis atteezibas
ir tapufchas teefchas un brijwas. Ta tad fche wispirms
atweras eefkats, ka kristigums eewedis zilweku dshwe glufchi
jaunu religiofu faturu, kas winai rahdijis un atwehris zetu
us Deewu: kristiga draudse usstahjas ka glufchi patstahwiga
us tahda fawada religifkas faheedribas pamata un usstahjas
par to, ka tai ta weeniga „fwehtu daritaja tiziba“ un ka
ta eefsch fewis grib usneem it wifas tautas, ne tik ween ka
paganus, bet ari juhdu un ta nostahjas pretim winu re-
ligijai.

Zil milfiga mehra pawilifka teologija kehras eefschâ
kristigas basnizas attihstiba un tamlihds ari muhsu ziltis
wehsture, tas wislabaf noprotams no niknas pretestibas,
kahdu ta atrada pascha kristiga draudse, no tas dshkas ku-
stibas, kahdu ta issauza, no laika un zihnu ilguma, kahdas
bija wajadfigas, kamehr ta dabuja dauds mas zauri fawas
pamata domas. Schim pretestibas pehdam, ka jau reis tika
aprahdiis, war fetot it fskaidri no ta laika, kad apustuls
pats dshwojis, lihds owa gadu fntena widum, un dascheem
istezejumeem wehl dauds tabtak; un fchi pretestiba pascha
pirmahfhamâ neisgahja wis tikai no nedaudseem, kurt zaur
to buhtu atschkhrufchees no basnizas wairafuma, bet winas
galwenais fehdeklis bija pate Serusalemes pirmdraudse un
ais fchis pretestibas stahweja un winu pabalstija apustuku
aprindu galwas, paschi eezeenitakee Jesus personigee mah-
zefki. No fawas pufes Pawils pastahwigi mehginaja ar
palestineefcheem fapraftees; winsch tadeht isdarija zefojumu
us Serusalemi, par kuru stahsta 2. Galat. grahmatâ, un
taja pascha noluhka notika ari bes schaubam tas, ka tas
pirms fawa pehdejâ juhdu galwas pilfehthas apzeemojuma
usfahka leelo kolekti ar tahdu dedfibu, kahdu mahzamees
pasht 2. Kor. 8.: Zaur fcho leelo mihlestibas darbu no
paganu kristigo pufes, tas gribeja atspehtot pee judu kri-
stigeem aifspreedumus pret winneem un peerahdit ar darbeem
winu ihsto kristigumu. Bet ja winu nodoms, pahreezinat
preteneefus tik mas isdewas, ja wina mihlestibas darbs, ka
to jau agraf redsejam, dewa tikai weelu jaunam naidibam,
tad gan wina meermihlestiba nefneedsas tihthahf, ka tas tai
buhtu upurejis fawus usfkatus un fawu neatkarigo darbibu.
De ta tad atradas dshkas pretrunas, kas ari topofchas bas-
nizas galwas, apustulifkos mahzibas fludinatajus fchihra
weenus no otreem. Tee laiki, kas tam fefoja, protams
tahdam leetam wairs newareja peekrist. Tai pascha mehra,
kahda basniza islihdsinajas stihds stary judifmu un pawil-
ifmu ari atminas no ta saudeja fawu nofihmi un beidsot
pat wairs nemas nerakstija; jo augstaki fawâ zeeniba kahpa

Gaišmas ušwara jeb „Tas ir peepidits!“
No Gaišas Šņneidera.

eefkati pee apustukeem, jo wairak basniza wifus fawus mahzibas eestahdijumus dibinaja us apustuku mantojumu, jo mafat ta wareja schaubitees, ka apustuki zaur un zauri it wifas leetās un weetās bijuschi weenprahctigi un tā tad ari peerada, winaus nemt ka kahdu neschkiramu weenibu, aismirst wifas pretehibas starp atferwischām personam un partijam un peenemt, ka wini wifas mahzibas mahzijuschi weenadi. Schim paradumam wehl schodeen feko leelafā dāka. Par apustukeem runā wispahrigi, it ka apstihmejot tos par wihreem, kureem itweenā leetā weenadas domas un eefkati, un ja ari jaunā deribā ischkir daschadus mahzibas jehdseenus, tad tomehr reti kahds no muhsu teologeem tos grib tik nopeetni schkir, ka tas notizis Baura gaischā preelchlaschumā par jaunās deribas teologiju: itweenam jaunās deribas rakstneekam pamatā leel fazit to paschu, to wiseem ziteem, tikai ar druzjin zitadcem wahrdeem, turpretim par nopeetnām ischkiribam, pretrunam un strihdeem pee winau mahzibam, tāpat ka pee winau personam nebuhs domat. Bet bespartejifks wehstures pehtneeks tomehr schahdu preelchshatu newarēs faskantot ne ar nenoleedsameem fakteem, ne ari ar zitām wehsturifkām analogijam. Tik dšitas pahrgrosfibas zilwezes dšihwē, ka jaunās pasaulēs religijas iszelfchānās, nekad naw isdaramas bes wisafatām zihnam, un schis zihnas nenoteek weenigi starp teem, kas schij jaunajai wehstures weido schānai peekriht un teem, kas tai pretojas; bet ari paschu pirmējo starpā nonahks pee pretehibam un jo wairak, jo leelaks winau wehsturifkais usdewums, un tās isbeigfees tikai pehz ilgakeem laikeem, bet pirms buhs daschadibas usfkatos, no kurām tad ne bes nopeetnām rihweschānam isstrahdajās wispahreja weenprahctiba par mehrkeem un zekeem. Sa feschpadšmitā gadu šintena reformatori, pat pee wifas faskanas galwenos punktos, tomehr par winau tuwako tehrpu, prinzipu tahlumu un konsekwenzem wis newareja weenotees, ka tad lai nu peenemam, ka tas buhtu isdeweēs tik gludi pee pirmējam preteschkiribam, kuras bija dauds dšitakas? Kā tad tee, kurei wehl ka kristigee gribeja buht juhdi, buhtu warejuschi eet meerigi rofu rotās ar teem, kuru pamata domas bija tās, ka kristigums judišmu nekahdi naw faweenojams? Un to jau war azim redset, zif masā mehrā tas notizis. Mehš jau dširdejām, kahdi usbrukumi

bija jaistur Pawilam un wina darbibai no juhdu kristigo pufes; mehš esam pahrlēzinajuschēes, ka schēe pretineeki newis bes eemešla atfauzas us Jerusalemes draudsi un winas wadoneem wejakeem apustukeem; par kahdu no pehdejeem mehš finam pat no apokalipses, zif dšiti tas bija fagrahctis no juhdu gaidam un aisspreedumeem un zif mas tas wareja eedraudsetees ar Pawila kristiguma brihwakeem eekateem; mehš redsejam is Apustuku darb. gram., ka wehl otrā gadu šinteni bija wajadšigs eewehrojāmā mehrā peekahptees pret judišmu, lai apklusnātu winau pretestibu pret paganu apustuli un winau darbu un ka dauds wehlat wehl pee ehjoneem, Palestinas draudschu pehznahzejeem, par Pawilu gahja aptahrt wifadas naidigas walodas. No otras pufes, kas atteezas us Pawilu, tad lai eewehrojām to, zif faruhgtinats tas isfatas par „augstajeem apustukeem“ (2. Kor. 11, 5. 18. 12, 11); lai palafamees winau isfkaidrojums Galat. 2, 6, ka winau par Jerusalemes autoritatem negrib liktees finis; lai eegahdajamees winau zeefcho usstahschanos pret Peteri (Galat. 2, 14.), un lai nemam wehrā dufmas, kurās tas wehl ilgi pehz tam schi apustuka leeklunga isureschānos it weenkahschchi nosauz par leekulibu; lai neaismirstam, ka tas jau teefchi pehz fawas atgreeschānās (Gal. 1, 16) neatrada par wajadšigu ar pirmatnes apustukeem, „ar meesu un ašnti“ pahrrunat, ka winau fawu kristiguma usfkatu un mahzibu isstrahdaja gluschi neatkarigi no faweeem preelchghahjejeem — lai eewehrojām schahdas un tamlihdšigas parahdibas abās pufēs un lai mitejamees beidšot domat, ka apustuku aprindās waldijufe pilniga weenprahctiba un pirmā kristigā tiziba atihstijufēs it meerigi bes eefchejam zihnam, kas tatschu tahdas kustibas fahkumos, kas pahrgrosfija wifu pasauli un schahdā tik dšitā garu ruhgeschānā, bija gluschi neeefpehjam. Protams gan, ka apzeres wajadšiba isfauz wehleschānos, eekatit apustuku laikus par tahdeem, kur pirmā kristito dšihwe ir bijufe tihra no wisām nefaskanam; wehstures apluhkotajam turpretim ari atteezotees us scho laiku buhs jaewehro wehsturifkās attihstibas likumi, un galu galā jau ari no kristiguma dischenuma nefas naw subis, taifni tam pretim to fapratīs wehl labat, ja aistrahdšim us kawekkeem, zaur kahdeem no Kristus isgahjuschi strahwai wajadseja few laust zeku us jaunu gara dšihwi.

(Turpmat wehl.)

Agrarjantajums un semes usrakstischana.

Profesora Dr. R. Baloscha.

(Turpinajums.)

II.

Kas atteezas us inteligenteem palihga spēheem preelch tik plaschu materialu isstrahdashānas, kahdi tiks fawahkti pee wispahrejas lauschu un semes usrakstischānas, tad to taifni tad nebuhs truhkums, ja scho materialu isstrahdashānu isdaris wafaras brihwlaitā. Sa usrakstischānas

deenu noliktu us 1. juniu un pehz tam tuhlin steigschus kertos pee fawahkto materialu isstrahdashānas, tad pee schi darba dofees defmitēem tuhkstochuma hzofchās jaunības, skolotaju u. t. t. pat par neezigu atlihdšibu. Pee tahdas paahtrinatas materialu apstrahdashānas dome war dabut fawās rotās wifus nepezeeschami wajadšigos

faktus lihds o k t o b r a m. Tad dome tiks issargata no tahda leela laika tehriņa, kahdu nahzās seedot ņchim noluhkam pirmat domei, kurā tika runatas tik daudz karstas runas par agrarjautajumu un tomehr iszehlās beesčas neisprasšanas, un pats jautajums nekustejās gandrihs ne no weetas. Reformu pretineeki us wiseem semneeku behdu attehlojumeem wareja weegli atbildet, ka tee ir tikai atsewischki, neko nepeerahdoschi atgadijumi. Un pateesbā weenigi tikai wisjaunakā statistika dos eespehju iswairitees no leekām kildam un issinat pateeso wajadsibu apmehru, dos eespehju radit planu nepezeeschami wajadstgām reformam.

Reise ar jauno usrakstichanu jaleet ari pamats wispahrejām k a d a s t r a m. Semes usrakstichana ween wehl newar sneegt pilnigi noteiktas sīnas. Tā peemehram, sīnas pehz 1887. gada usrakstichanas atschiras no Strebizka p l a n i m e t r i s k ā aprehkina par 3, 4 un 6 procentem, t. i. usrakstichanas staitki israhdas par pamastateem. Un blakus minot, ta pati parahdiba nowehrota ari Franzijā un Wahzijā. Bet galwenai kahrtai kadastris ir wajadstigs, lai nowehrstu semes gabalu garumā issteepschanos, ņchnoru semi un strejgabalus, lai semes peedalschana waretu notikt razionalā kahrtā, lai waretu fastahdit meliorazijas planus un pareisi isdalit nodoklus. Dauds un gudri runā ari Sermolows par ņchnoru semes un garo semes gabalu kaitigumu. Tikai ari winsch, sawā ministra laikā, nedarija gandrihs gluschi nefa, lai ņchos kaunumus nowehrstu. Par wispahreja kadastra fastahdichanu netika ne domats. Sermolows neglahba ari wehrteschanas komisiju no polizijas birokratijas wajaschanam. Saprotams, ka tāpat kadastris, tā ari usrakstichana, ir jaisstrahdā wisdrihsakā laikā, un nekahdi newar ilgt weselus gadu desmitus. Pa wasaras brijwlaiķu aizinot talkā wisus brijwos spehkus no inteligentām aprindām ari kadastru ir eespehjams pabeigt, wismaf Giropas-Kreewijas dakā sawos 2—3 gados. Lai waretu aprehkinat wajadstigo inteligento spehku daudsumu, tad jaaisrahda us to, ka Pruhstijā tagad (1907. gadā. Red.) isdaramee geologiske darbi un aramas kahrtas ispehtichana, fatarā ar planu usnemschanu un kartu isgatawoschanu pehz masschtaba 1 : 25000 prasa lihdsenos apwidos weenas wasaras laikā weenu mehrneeku — geologu us 11 kilometrus leela kwadrata, t. i. us 12,100 hektaru = 11,200 des. leelas platibas.

Kreewijā ņhtus geologiskus ispehtijumus war ņchim brijsham wehl atlist; no swara ir, lai tistu isgatawotas pareisas kartes par to, kahdejadi isdalas un kahdā stahwokli atrodas priwatihpashneeku un semneeku semes, lihds ar semkopibai noderigas semes platibas nowehrteschanu. Leekas, ka nehuhs gruhti peedabut pee ņchi darba pa wisu wasaru 10—15,000 studentus, mehrneekus, skolotajus, ihfo elementarās geodesijas kursu klausitajus u. z., un tahdā kahrtā paweikt darbus weenas wasaras laikā us 100—150 milj. desetinu leelas platibas, t. i. 2—3 gadu laikā wisā Giropas-Kreewijā, isnemat seemeku apgabalu gubernas, kuras semkopibas sīnā nenoderigas. Sinams, kadastris isnahks tā us 30—40 kap. desetinā (Pruhstijas geologisko ispehtijumu darbi lihds ar kartu isdoschanu isnahk ap 1 marķu = 46 kap. no

hektara) Leekreewijas gubernās, kur semneekem kopsme, Maskreewijā un Deenwidus = Neetuma apgabalā masleet wairak, tā ka tur leelā mehrā atrodami ņhkt priwatihpashneeku semes gabali. Preeksch wisas Giropas-Kreewijas kadastris laikam isnahks tā us 100 milj. rublu. Bet no tahdas sumas isdoschanas, eewehrojot milstigos labumus, ko ņchis darbs atnesis, naw ko haiditees. Bet ari jau semes usrakstichanas dateem pee rokas esot, walsts dome war kertees pee razionalas agrarjautajuma isstrahdaschanas.

Ne bes sawas nosihmes ari daschi apmehra aprehkini, attezotees us to, kahdā mehrā eespehjams apmeerinat semneeku semes wajadsibas, kuri isdariti us jau esoscho statistisko sīnu pamata. Lastajeem, kuri pasihstami ar jaunako literaturu par agrarjautajumu, huhs pasihstami profesora A. A. Tschuprowa, A. A. Kaufmana un profesora W. E. Dena aprehkini. A. A. Tschuprows (kolektiwajā Dolgorukowa, Manuilowa u. z. autoru darbā) mehgina peerahdit, ka semneekem war peedalit semi pehz augstakās 1861. gada normas un ir tad wehl paliksees labi leels daudsums semes (desetinās) priwatihpashneeku rokās. Tschuprows gan ir nehmis par augstako normu — priwatihpashneeku semes semneeku augstako normu. Turpretim bijuschee krona semes semneeki dabuja diwreis wairak semes nekā bija ņchi augstakā priwatihpashneeku semes isdalschanas norma. Bet peememņim, ka ari ņchi priwatsemes semneeku augstakā norma huhtu deesgan peeteekoscha eedshiwotaju istikai. Par noscheloschanu Tschuprows, peenamams semneeku kahrtas eedshiwotaju skaitu pa atsewischkeem aprinkeem pehz 1897. g. kauschu skaitichanas, peeskaitot wehl klah 10% — ir sawu aprehkinu iswedis tikai par 9 zentralgubernam. A. A. Kaufmanis ir isdaris lihdsigu aprehkinu jau par 44 gubernam, peeturedamees pee semneeku kahrtas eedshiwotaju peerakstichanas skaitkeem pehz 1905. gada sīnam. Bet ņchis aprehkins pehz peerakstita semneeku kahrtas eedshiwotaju skaita naw isdarits gluschi pareisi, us ko norahda ari E. W. Dens, — katrā sīnā weetejo eedshiwotaju skaits ir stipri par augstu fazelts. Kaufmanis nahk pee behdigā flehdseena, ka semes wajadsibu nekahdi naw eespehjams apmeerinat, tā ka tam noluhkam wajadsetu 73 milj. desetinu papildu semes; desizits istaisa 28 milj. desetinas, kahdu daudsumu naw eespehjams papildinat pat ari ne ar Wologdas un Permas mescheem. Par noscheloschanu A. A. Kaufmanis naw peewedis skaitkus par atsewischkām gubernam, tā to ir daris Tschuprows, kapehz ari tas naw pahreelinats par Kaufmana pessimismu. E. W. Dens, kritisdamis winu abu aprehkinus, sawukahrt isdaris aprehkinus par 36 gubernam (18 no tam melnsemes un 18 zitām gubernam), un ari winsch nepeewed skaitkus par atsewischkām gubernam. Un tas ir koti noschelojami; peewestās normas ir grossijuschās us weenu un otu puņ pat ari atsewischkās gubernās, bet no Dena aprehkina naw redsams, pee kahdeem zaumehra skaitkeem winsch ihsti peeturejees. W. E. Dena flehdseeni, nesfatotees nemas us to, ka winsch no aprehkina islaidis daschas semes sīnā pat wistruhzigakās gubernas, tā peem.

Kijewas un Podolijas gubernas, ari ir pahraf pefmiftifti: pehz Dena isnahf, ka ja mehš atstahjam neaftiftus mefchus, tad papildu semes peedaltichana war tift iswesta titai tahdej, ka waj nu glufchi pilnigi waj ari gandrihs pilnigi ir ja-likwidè wifas priwatsemes ihpafchnaetu fainneezibas. Par galweno fchahda flehdseena zehloni ir jaatfihst apstahlfis, ka Dens domà, itkà buhtu nepeezeeschami wajadfigs, ka lai wifseem semneeku kahrtas eedfihwotajeem tiftu peedalita seme: Dens peeturas pee semneeku kahrtas eedfihwotaju flaita pehz gubernam, fchuprows pehz aprinkeem. Pehz manàm domam naw nekahda pamata wilfti atpakaf pee semfopibas laudis, furi katras faites ar to ir farahwufchi, waj ari gatawi tàs faraut. Scha ffinà bef wahrda runas ir taifniba U. U. fchuprowam*). Kreewu semneeku fchkras fainneeziba jau zeefch ne ais darba rofu truhkuma, bet to pahrafuma. Ja metam azis us semes apstahfkeem Wahzija un Franzija, tad israhdas, ka Wahzija 1895. gada isnahza us 18,5 milj. semfopju fchkras eedfihwotajeem 26,2 milj. hektaru aramas semes un 6 milj. hektaru ptawu, t. i.

1,74 hektari waj 1,6 def. semfopibat derigas semes platibas it us abeju (dftimuma) kahrtu dwehseles.

Kreewija us katras abeju kahrtu dwehseles neifnahfs wairaf semes, bet rajchas te ir par $\frac{3}{5}$ semafas. Tà tad waram nahft pee flehdseena, ka tagadejais semfopju fchkras eedfihwotaju flaitis ir wairaf nekà peeteefochs, pat ari tad, ja tiftu westa intensiwa kultura. Ja nemam wehrà, ka ruhpeezibas darba laufs ir r a s c h i g a t s nekà semfopibas, tad drihsaf ir jaatweeglina laufu eedfihwotaju pahrafas dakas pahreja us ruhpeezibu, nekà jarehkina us darba rofu atnemfchanu fchai pehdejai. Katrà ffinà mehš daufs negrehkofm, ja pee aprehkinu pahrbaudifchanas zil leelà mehrà ir eefpehjams semneefseem peefchirt semi, peeturefimees pee flaitteem pehz 1897. gada laufu semneeku kahrtas eedfihwotaju faskaitijuma, peerehkintot pee fchi flaitka wehl peeauguma dafu 10%. Suridifkos apgruhtinajumus, kas zeltos zaur pilfebtàs dftihwojofcho semneeku ifflehgfschanu no teeftbam us semi, waretu nowehrft tahdà kahrtà, ka ifflehgteem tiftu dota atlihdfiba. (Turpmaf wehl.)

Pee deenwidus pola.

Schekltons (Shackleton) us 88 gradeem 23 min. deenwidus platumà.

Nekad wehl kahdas idealas mantas labad naw tift karsti karots, kà deht polu eekarofchanas. Jo zenschanàs pehz ka ideala ir un paleef fchi zihna deht punktta fasneggfschanas, kurfch nofthmè dewindefmito platumà gradu. Ne Bizanzes, ne Romas deht, naw tift daufs karots, kà deht poleem. Jau gadu finteaus ilgft fchi zihna deht muhsu semes jumprawigeem apgabaleem, finteem fkeletu, drofcho karotaju pehdejo atleeku gulbinati ledù arktifkos un anarktifkos klajumos, fchee klufee ledus laufi peeredsejufchi breefmigus litteaus, daufsu zilweku nofalschanu un ledù nomirfchanu — un ja beidsot alga pehz zihnas eeguhta, pols nu ir no zilweku azim fstatits, tad kahdas kulturaf wehrtibas mehš ar to efam mantojufchi?

Efam atkal foli tuwafu pee fawas it zilwezigas wehlefschanàs peepildifchanas, ka pafthftam fawu mahjofli, to dftihwofli, kurfch mums eerahbits pafaules telpà, planetu semi un tagad pahrfinam lihds pafcham pehdejam kaktinam. Bef tam bef fchaubam ffinatne ar to buhtu mantojufe jaunu fwarigu ifredsès punktu, it fewifchki geodesija un metereologija. Bet kaut kahdu sensaziju gan newar fagaidit. Geografifkà ffinà deenwidus punktis tahds pat punktis kà wiffti ziti. Us muhsu kartem un globeem tàs protams gan fpehlè eewehrojumu lomu, kà weeta, kur fatel kopà wiffti pawedeeni no flaitfa liniju tihkla, kahdu fawàs domàs efam uftahdijufchi, daba turpretim naw fewifchki eefthmejufe ne weenu, ne oturu polu. Tee ir semes garofà tee punkti, furi,

eewehrojot eefpeedumu, semes widus punktam wiftuwafu, bet, eewehrojot semes zaurmehra garumu, fchi ftopiba maf ko manama. Un pat ne magnetifsee poli nefakriht kopà ar geografifkeem. Jau fen ir atrasts magnetifkafis seemefa pols, ta weeta, pret kuru wertikali fwaidofchà magnetà adata ftahw taifni ftahwus us weetas; fchis magnetifkafis seemefa pols atrodas us Seemef-Amerikas pušfalas Boothia Felix un diametralki winam pretim wajag atrastees magnetifkam deenwidus polam.

Schee abi punkti toti wareni peewelf muhsu fantafiju. Un fahfot ar weentahrfcho teifu, kurà runa par eskimofseem, kam ufliftis par peenahkumu, semes aft fmehret ar trahnu un beidsot ar ftarpplanetariffo ftaziju, kahdu Kurds Lafswizs usbur us seemefa pola, dsejneeki un tehlotaji pafthwigi nodarbojufchees ar polu noflehpumeem.

Lihds fchim wisleelato rekordu, kahds bija fasneggts seemeku platumà bija uftahdijis anglis Pirijs (Pearij), kurfch bija notizis lihds 87. gradam 6 min. seemeku platumà, tuwojees polam tà tad us 300 kilometreem, kas lihdsfnajas atftahstumam no Berlines lihds Hamburgai.

Scho rekordu nu leitnants Schekltons pahrfpehjais ar 88 gradeem 23 min. deenwidus platumà. Pehtheeks naw wehl fpehris kahju us deenwidus pola, bet winfch pirmais no wifseem zilwekem fstatijis tos augftumus, us kureem atronas geografifkafis punktis, ko mehš fauzam par magnetifko deenwidus polu.

Tàs nofthmè fwarigu etapu zihnà deht deenwidus pola, fchi zihna tika uftahfita daufs wehlat un netifa westa tift dftihwi kà deht seemeku pola; bet, kà rahdas, tad pee winu ifpildifees agraf zilweku ilgaf, winu fasnegg un fstatit.

*) Cf. „Ураво“, 1906, № 29. стр. 2397.

Semes ap seemeka polu, kaut ari wahji apdfihwotas un no Amerikas un Afrijas zeeschi eeslehgtas, dewa wehl tomehr leelaku isredfi us panahkumeem, nekâ neapdfihwotais deenwidus polu uhdens tuffnefs ar faweem rehgojofcheem ledus kalneem.

Domas par „nepafihstamo deenwidus semi“, fcho antarctifko zeetsemi, ar kuru tikdauds nodarbojusēs pehtifchana un wehl jo wairaf fantafija, jau 1772. gadâ pasaulēs apbrauzejam Kuhkam (Cook) bija par zehloni pirmoreif farihtot ekspediziju us deenwidus polarsemem; winsch tika 70° 15' deenwidus platumâ un pehz sawas issinas un peedfihwojumeem domaja, tã ka winsch wairs nefur neufduhras us zeetsemi, tã leelo deenwidus zeetsemi, tã dehreto „Terra australis“ war noraidit pasafu walsti Gandrihf pusgadu fimteni wehlat kreemu juhrneeks Fabians Gotliebs Belingshausens usfahka atkal tos pehtijumus, kuri pehz Kuhka rezultateem bija gluschi atlaisti, turpinaja tos, un 1819.—11. atfahrtoja Kuhka brauzeenu, pee kam gan nefafneedsa tik augstu platumu, bet par to atrada semi, tã ka atdfihwojãs atkal ideja par pafihstamo deenwidus zeetsemi. Tahlatos pusotra gadu desmitos nu tika useetas daschas atfeniſchkas semes no walſiwju ſwejneekeem, kuri fchos apgabalus nofauza paschi sawos wahrdos par Biskoje (Biscoe) Kempa un Welni (Balleney) falam un ari tãs Londonas firmas wahrdã, kuras deenestã tee stahweja, par Snderbeij (Enderby) falu. Walſiws kehrais Dschems Wedels pat bes kahdeem kawekteem aifkuwa lihds 74° 15' deenwidus platumã un nu tikai ihsti wehl tika modinata interese us deenwidus pola pehtifchanu, pehz tam, kad Aleksanders Humboldts un ari matematikis Gauſs bija aifrahdijschi us semes magnetifma ſwariguma iſpehtifchanu ſhini tahlã apgabalã. Tika usfahka wefela rinda ekspediziju. Leelu un iſchkiroschu progresu dewa leelai angla Dschema Klerfa Rofsa trihs pahdroſchi zekojumi, pee kam tas notika lihds 78° 9' 30 deenwidus platumã. Winsch atrada diwus figura weidigus wulkanus, kuras tas nofauza ſawu kugu wahrdã par „Erebus“ un „Terror“, un iſpehtija ari wefeli leelu semes gabalu, kuru tas nofauza par Wiktorijas semi. Tagad peeflehjãs weena otri wefela nepahrtraukta wirkne leeliku un ſinatniſki wehrtigu brauzeenu, un ſchis kehdes pehdejais lozellis, tã rahdas, ir Schekltona ekspedizija. Jan kopſch 1882./83. gada deenwidus pola semes pastahw diwas nowehroſchanas ſtajijas, weena wahzu Deenwidus Dſchordſchijã un otra frantſchu pee Horna raga. Wahzu geografu faeimã 1895. gadã tika uſwehrtã antarctifko problemu ſwariguma noſihme un eezelta kahda wahzu komiteja deenwidus pola iſpehtifchanai. Norwegis Borchgrewinks pirmoreifi peestahja malã pee antarctifkas zeetsemes un belgeeſchu ekspedizija kuga leitnanta Deſchelaſcha (de Gerlarche) wadibã pawadija pirms seemu 1898/99 sem 70° deenwidus platumã. Tahlat 1900. un 1902. gadã iſbrauza iſchetras ekspedizijas: wahzu „Gauſa“ ekspedizija ſon Drigalka wadibã, kura uſgahja keisara Wilhelma II. semi un iſdarija pirmo leelo kamanu zekojumu, ſkotu antarctifka ekspedizija „Skotia“, ſweedru ekspedizija Dto Nordenskjõlda wadibã, kura pahſeemojot tika ſewiſchi

ſmagi peemeſleta no liktena un zeturtã anglu ekspedizija sem Skotia us kuga „Discovery“, pee kuras peedalhãs ari Schekltons. Skots antarctifkos apgabalos pawadija wairaf nekã diwus gadus un usfahka ſawu leelo eewehrojamo ragawu zekojumu, pee kam tas notika lihds 82° 17' un ſawã otrã zekojumã atrada kahdu nepafihstamu semi, kuru nofauza par Eduarda VII. semi. Us deenwideem tas notika lihds kahdai garai kalnu rindai, kura paschu augſtako, apmehram 10,000 pehdas augſto, kalnu tas nofrustija par Maunt Longſtef (Mount Longstaff).

Pee ſchi ſwarigã zekojuma, kura panahkumi iſdoti greſnã diwſehjumu darbã 1905. gadã, eewehrojamã mehrã peedalhãs Schekltons; us ſchi zekojuma peedfihwojumeem un iſnahkumeem tas tad faſtahdija ſawu planu, kuru tas tagad, tã rahdas, tik laimigi iſwedis. Preeſch kamanu zekojuma, kuras winu bij nowest pee deenwidus pola, tas bija nodomajis eerihkot toti ſapratigi eerihkotu automobilu un bes tam eſtimofu ſawu weetã iſleetot Mandſchurijas ponijus. Wina kugim „Nimrodan“ wiſpirms wajodſeja ſekot gar Deenwid-Wiktorijas semes kraſteem lihds no Rofsa useetai leelajai ledus ſeenai; par kamanu zekojuma gala punktu bija iſraudſita no Skota useetã karaka Eduarda VII. seme, kur tika eerihkota kahda seemas mahja. Oktobri tas gribeja usfahkt iſchkiroscho brauzeenu us polu un zereja, pehz tam, kad buhs pahſpehjis leelo kalnu rindu, diwpadſmit deenãs faſneegt polu. 1909. janwarã tas domaja eerastees atkal ſawã seemas mahjã un pee ſelmigas iſdoſchanãs aprili eerastees Jan-Seelande. Nu winsch ir eeradees agraki, nekã ſagaidits.

Leitnants Schekltons par wiſeem antarctifkeem pehtneekeem tizis deenwidus polam tuwafu un proti tas taifhjis par kahdãm 340 anglu juhdssem leelaku rekordu par kapteinu Skotu, kurfch 1902. gadã ar kugi „Discovery“ iſbrauza tahdã paschã noluhkã. Kahdã garã kabela telegramã awiſei „Daily Mail“ no Helf Muhn juhras lihſcha (Half Moon) Nu-Sihlande (New-Zealand) leitnants Schekltons aparſta ſawu peedfihwojumu bagato zekojumu us „Nimroda“, pee kura ſahkumã wiſmas wehl peedalhãs geologs, leitnants Adams, geografologs ſers Filips Brokſliherſts (Brocklehurst) profefors Dewids no Sidnejas uniwerſtates un wehl daschi ziti ſinatnu wiſri.

Pirms ekspedizija uskãhpa us warena 11,000 pehdas augſtã ledus juhras kratera Erebus. Darbigajam kraſteram zaurums ir pusanglu juhdses zaurmehrã. Wulkans ſpahwa warenaſ ſtrahwas twaika un ſehra gahſes daschurif lihds 2000 pehdas augſtu. Ekspedizija tad apmetã — tas bija pagahjuſchã gada martã — pee Kap Boyda, kamehr „Nimrods“ aſbrauza us Nu-Sihlendu, lai atweſtu krahjumus un instrumentus. Semata temperatura, kahda us Kap Boyda tika nowehrota, bija 72 gradi pehz Fahrenheita. Bet kad leitnants Schekltons apmekleja tã ſauzamãs ledus hãrikades, tas konſtateja 88 gradus sem faſalſchanas punkta. Leelakã daka iſbraukumu tika iſdariti ar motora ragawam. Schekltons tad usfahka, pawadits tikai no trim kungeem, Adamsa, Marſchala un Wilda, gahjeenu us deenwideem, tajã zeribã, tã faſneegs

deenwidus polu. Ar leelam gruhtibam — it fewifchki teem dauds bija ko isturet no puteneem — masa ekspedizija 13. novembrī safneedsa 79. platumā gradu ar 36 minūtem sem 168. austruma garuma grada, kur atronas prowijanta noliktawa. Ponijs, kuruš pehtneeki schinī gahjeenā isleetoja, lihds tam israhdijs deesgan isturigi.

26. novembrī tee safneedsa to „Discoverija“ staziju, kura wiswairaf us deenwideem. Tomehr sahlot no schejeenes wifs, kamehr ween wareja faredset, bija tikai baltstutifneefis. Ponijs sahla flimot ar sneega aklumu. Weenu no teem wajadseja noschaut. Beidsot nahja redsama kahda warena kalnu rinda. Ekspedizija usgahja kahdas 120 juhdses garu un 40 juhdses platu schluhdoni. Pa scho schluhdoni zekojums nu tika turpinats us preefschu. Rahds ponijs nogahsās nepasthamos dftumos. Laimē, ka winam nesetoja ragawas ar eefschā sehdetajeem. Bija safneegts augstums no 6800 pehdam. Sem 85 grada 10 minūtem un 3 sekundem deenwidus platumā tika eeriftota kahda noliktawa, kura tika atstahsas it wifas mantas, iskemot wiswajadfigako prowijantu un instrumentus. Sahlot no schi brihscha katrs wihrs dabuja wehl tikai 20 unzes baribas par deenu.

26. dezembrī ekspedizija atrada 9000 pehdas augstumā atkal kahdu jaunu kalnu rindu, kura sneedsas augstumā lihds 10,500 pehdam. 7. janwarī pehtneeki tika pahrssteigti no putena, kuresch ilga wairaf nekā 60 stundas

un teem nebija eefpehjams ne foli tift us preefschu. 9. janw. zekojums atkal tika ussahfts un schis deenas wakarā safneegts pee 162. garuma grada 88. deenwidus platumā grads, wistahlakais punkts us deenwideem, us kahdu jel kahdreis spehrufe zilweka kahja. Sche leitnants Schelltons uswilka briteefchu karogu, kuru kara-leene Aleksandra winam schinī noluhkā bija dewufe lihdsi.

Batam ekspedizijas otra data profesora Dawida wadibā 5. oktobrī 1908. gadā pahrs Beter Bohntu (Butter Point) bija dewufees zekā us Wiktorijas semes ledus tulfnescheem, lai useetu magnetisko deenwidus polu. Ari schim gahjeenam usfmaidija laime. 13. janwarī, pehz tam, kad bija pahrspehtas tahdas pat gruhtibas, kā augschā aparafitas, pehtneeki safneedsa kahdu punktu, kuresch atronas 260 juhdses no Drigalka noliktawas us seemeku reetumeem. Misters Merfons (Murson) ar Loida-Kriht (Lloyd-Creek) aparatu konstateja, ka sche sem 72. grada un 25. minūtem deenwidus platumā pee 154. austrumu garuma grada atronas magnetiskais pols. — 4. martā abas ekspedizijas dakas atkal saweenojās un ar „Nimrodu“ aishbrauja us Jaun-Seelandi. Zekojot us mahjam sem 69. grad. 48 min. platumā un 166 grad. 11 min. garumā tika useeti atkal kahdi jauni peekrafes kalni apmehram 45 juhdses garumā. Schee kalni weetam safneeds lihds 7000 pehdas augstumu. 22. martā „Nimrods“ eebrauja Busmehnescha lihzi Jaun-Seelandē.

Melontas fala.

Mahkotnes aina no L. Sellenbacha.

(Turpinajums.)

„Kahdas zeeschanas? Es neradu nekahdu zeeschānu,“ Musariona atbildeja gluschi apjukufe. Winas usbudinajums arween peeauga, jo schaubas, neustiziba, mihlestiba, bailēs un preeks, wifs tas pehdejās 24 stundās bija fatrazinajis winas smadzenēs un sawilnojis winas firdi un kad Aleksanders satwehra winas otru roku, wina atleezās masleet atpakal un winam stingri azis statidamās klusu isdwesa: „Tu jau mihlē Aglaju!“

Winai meerigi tāpat azis statidamees Aleksanders atbildeja ar tahdu wihrihschu wakfirdibu, ka par wina wahrdu nopeetnibu un pateefibu newareja buht ne masako schaubu:

„Ja, es wina mihleju, kā labu beedri. Un ja es Ciropā kahdreis buhtu atradis tahdu seeweeti, kā Aglaju, gudru, godigu, bes godfahribas un gresnibas, es wina buhtu iswehlejis par sawu dsihwes beedreni, kā labu draugu. Ka mehš kā no nejauschi, katrs sawada dsimuma, tas muhsu mihlestibai nebuhtu kaitejis! Lai tu waretu eestatitees schis mihlestibas dabā, tad fini, ka Aglaja pate ta ir, kas fala, ka es tewi mihlejoj un ka wina par to preezajotees. Wina apgalwo, ka es pats few schis mihlestibas neatfistotees, wina het ari apgalwo“ — wina sch klusu un nedroschi pee-

bilda — „ka tu mani mihlejoj un ka mehš tift abi ar waru sawas juhtas apspeeschot! Waj tas pateef?“

Musariona, kura ar augofchu usbudinajumu noklawfjas schajos wahrdos, apklahja sawu seju abām rokām, kamehr Aleksanders zekos nomesdamees ar roku apskahwa winas widu. Afaram azis un drebofchu balst Musariona atbildeja:

„Nepahmet man aukstuma! Kā gan jaunawa, kura bijufe taipiga ar sawām juhtām, sawu fataupito juhtu krahjumu lai buhtu isfchkeedufe fweeschneekam, kura wina nepastina un kuresch tāpat wareja nosust, kā wina sch atnahjis. Bet kad es tawu juhtu dedfibu nogidu un kad tu wakar, mani usluhtodams dseedaji par mihlas sehram, tad man nokrita kā schwihnas no azim un mani tapa gaischs, ka tu manim stahwi tuwat, nekā es to domaju. Tu tapehz tad ar' nu sapratif, ka taws fweezinajums tahkajai mihkatai mani dsifti ustrauja un mani radija neapflahpejamu wehlejumos, isfinat tawu dsihwes stahstu. Es gribeju statdribu.“

Ar fewifschtu, atgrahbjofchu fersnibu Musariona turpinaja:

„Es nesinu, waj mihlas kaisliba pastahw muhschigi, es

nefinu, waj no kaħdas fleezibas ari weenmehr tif daudi war praft, bet to es finu, ka tas wiħreets, ko fawās rokās pirmo reis klaufchu, buħs netikween mans ifraudstais, manas dedfigas miħlestibas preefſchmeis, bet wiħam ari mani buħs firbdsibenigi miħlet!"

"Tà tif ir pareifti, Musarion! Tikai tà ween jau ari miħla fafneeds wiħas zehlo mehrki! Kaħs tif daudi speħj dot, kà tu, tam ari teeftba, wiħu praft. Es nemas nejuħtos buħt tewis zeenigs, tu paſaules fkaiftakà feeweete, tatschu, kaħs fiħmejas uħ manàm juħtam atteezibà uħ tewi, tad werees manì, Musarion, kaut manàs azis tu laftu un tawa firbds tew paustu, ko wahrbi neſpeħj iſteift!"

Musariona wiħu firnigi uħluħtoja, uħlika faħwas rokās uħ wiħa pleza.

Kaħs bijis kaħdreis uħ juħras tas ari buħs redsejis wiħkojoſcho juħru ſpiħdam un mirdſoſcho ſtrihpu, kaħs rodas kugim uħdeni ſchekot. Bet tikai koti nedaudseem lemts juħru eeraudſit wiħu weenà ſudraba mirdſumà, kura top redſama katra ſiħw, redſams ikweens preefſchmeis, kuri mirdſ, it ka tee faſtaħwetu no ſelta un peħrlem. Tà tas ari ar miħlestibu! Gan ikweens wiħreetis paſiħt faldo fajuħtu, kad jauna fkaifta buħte wiħam peeglaufſchas un puħſtoſchà firbds un wiħkojoſchàs kruħtis paufſch par tuwojoſchos praħtu reibumu, tomehr tikai nedaudseem taħds juħtu zehlum, ka fajuħtas kweħle paħrnem wiħu kermeni, tà ka katra peefſaħrſchanàs pee miħtoťà preefſchmeta, kaut ari tif ar pirſtu galeem, top par weſelu ſalblaimes juħru.

Abu zehlo zilweku iħgi deesgan aiħtureťà kaiħſiba beidsot lausa zeku un iħpluħda faħſtarpejos, it kà uħ deribu notikuſchos miħlinajumos, kuri bet nepaħrſneedsa robeschas, kaħs wiħktas ſmalħjuħtigam wiħreetim atteezibà uħ taħdu feeweeti, kà Musarionu. Wiħa peezeħlàs, kaħs ari wiħam dewa eemeſlu peezeħtees, bet, azim redſot, aiħgraħbta no wiħa ſpulgojoſcho azu weenkaħrſchi zehlàs un mehmas walodas, wiħa atkal eekrita wiħa rokās. Speeħdams ſcho tagad dſiħwu tiħuſcho marmora teħlu, ſcho apreibinoſchi faldo, burwigo buħti pee faħwas firbds Aleħanders iħfauzàs:

"Ai, Musarion! Sweħtita lai ir ta ſtunda, kaħs mani iħmeta pee Melontas klints, ſweħtitas lai ir wiħas manas zeefſchanas, kaħs mani darijuſchas tewis zeenigu un man ſneegufſchas tawas firbds atſleħgu! Kaħs ari nenakħtu, kaħs deewiſchi fkaifto, miħlà kweħlojoſcho Musarionu faħwās rokās fleħbſis, tas naw welti dſiħwojis!"

Musariona peħfſchni atħwabinajàs, tatschu ne, lai aiſſchmauktu, wiħa gribeja ko faħit, bet neſpeħja. Wiħa wiħu dſiħti uħluħtoja, un iħpleħtàm rokam, atleektu galwu, apſklaidrotu ſeju, briħniſchtoſ matoſ eetiħtais deewes teħls peeſliħga pee wiħa firbds. Runat wiħa neka nerunaja, bet wiħas ſkats ſklaidri iħteja: "Ja tas tewi dara laimigu, nu tad nem mani! Es eħmu tawa, un ko miħla ſpeħj dot, lai top tawſ!!"

XIV.

Aleħandera Iħktenis.

Waj muħſu laimigais paħris miħlas laimes reibonì tif driħs buħtu weħrà neħmis laiħu, paleef jautajums, bet weegis

ſemes gruħdeens, kura Aleħanders paħna weeglu ſemes triħji abus miħlà weenotoſ weħa pee faħanas un teem pauda par ſchirſchanàs nepeezeefſchamibu, ja tee neuſkriħtoſchi un iħſtā laiħa gribeja notift ſaħlès.

Kaiħlas miħlas zeeniga feeweete wiħreetim iħleekas un ari teeſcham ir wiħſkaiħtaka un peewiħzigaka kad wiħa wiħas buħte miħlas laimes apſklaidrota. Schis zehlàs laimes juħtu pretſtats nepatiħkama fajuħta, kaħs rodas peħz miħlas baudas ar miħlas nezeenigu feeweeti. War tapeħz kurmehr nogift, zil peewiħziga un zehla ikweenam un jo ſewiſchi Aleħanderam miħlas kweħle bija Musariona. Nometees pee wiħas kaħjam uħ zeħeem Aleħanders ſkuħpſtiħa wiħas abas rokās un weħrſdams uħ wiħu miħlestibas un pateizibas pilnu ſkato faħija: "Dſiħwo weſela, manu engeli, uħ redſeħchanos!"

Musariona atħaħrtoja wahrduſ: "uħ redſeħchanos!" bet taħdà baħſi, kura eetilpa wiħa miħlas laimes pilniba, kaħs wiħai radàs domajot par atkalredſeħchanos.

Aleħanders aiħſteidsàs pee teħweem, Musariona pee jaunibas. Pirmais ko ſpeħdams faħeħmàs, lai apſleħptu faħu laimi; Musarionai bet tas buħtu ſliħtat iħdewees, ja wiħa ſeħdetu blaħus weħrojoſchaj Aglajai. Azis wiħa! ſta-roja laimè, uħ luħpam rotajàs pate peemihħba.

Aleħanders weħl ſeħdeja pee galda, kad atkal bija manams, tif weħl daudi ſiħpraħs ſemes gruħdeens, no kam nodrebeja wiħa maħja un galds. Iħbailes faħraħba faħbeedribu. Wiħ dewàs laukà un iħliħda. Bet tà ka ſemes dunona neattahħrojàs, tad wiħ atkal apmeerinajàs un faħnaħza atkal kopà. Aleħanders waħzats par ſemes triħzem un to zehlonem faħatawojàs melonteeſcheem iħſtaħtit, ko Ğiropà par to ſinaja. Pa tam ari bija atħaħkufe Musariono, kura Aleħanderu eeraugot noħarka, bet driħs atkal faħeħmàs un faħwaldijàs. Sina, ka Aleħanders runàs par ſemes triħzem, ſibena aħtrumà iħplatiħjàs pa wiħu Melontu. Sanahza leħls pulħs Melontas eedſiħwotaju, lai wiħu dſirdetu. Nebuħs jaħata, ka Aleħanders faħeħma wiħuſ ſpeħtus, lai peħz eeſpeħjas ſpiħdetu un buħtu tiħkams faħwai miħlajai Musarionai, un ka peħdeja atkal faħu kaħrt ar lepnumu noraudſijàs faħwas zehlàs miħlestibas preefſchmeta. Zihħſ ſchim Aleħanders bija arween runajis beħ uħtraufuma, wiħſ wiħa lepnums bija weenigi buħt Melontas eedſiħwotajeem noderigam un tas bija preefſch wiħa ari eeħſtenzes jautajums.

Tagad nu wiħam naħzàs apmeerinat uħbudinatos praħtus un wiħu weħribu peeħreeſt leħliħfaħeem koſmiħfaħeem probleemeem; warbuħt ari, ka wiħam patika Musarionai peerahħit, ka wiħa neaplaimoja nekahda nezeeniga.

Aleħanders faħweem klaufſtaħeem wiħſpirms aprahħija, kà mehneſcha peewiħlſchanas ſpeħſ darbojas atteezibà uħ juħru un kà no ta zekas ta parahħiba, kura paſiħtama ſem noħaħuma: pluħdi un atpluħdi jeb paħſums un beħgums. Wiħſch wiħaus taħtat eeħpaſiħſtinaja ar Kanta paſaules iħzeħſchanàs teoriju, peħz kuras muħſu ſemes eeħſcheenè weħl atrodas breeħmigi karſtas ſchidras weelas, kuras uħſtatamas kà weħl neatdſiħuſchu maħu atleekas; wiħſch wiħeem iħteħloja, ka tas pats mehneſcha peewiħlſchanas ſpeħſ, kad wiħu zitu

debešs ķermenū peewillšchanas spēhšs wehl paleelinajis, eepaidojot ari uš eefššemes šķēdrājam weelam tās peewilldams un tahdejadi weiznot semes trihtšhu izšelfchanos un wulfanifšus iswerdumus. Wīnšch wineem wehl stahstija, ka faule, bes šchaubam, esot wehl neatdšfšs debešs ķermenis, ka wīnas ugunigi šķēdrā fastahwā nowehrojamas wīfadas rewoluzijas un iswerdumi un ka 1866. un 1876. gados diwas masas stahwšwaigsnes peepeschi tā usleesmojusčas un tapuščas tik šposčas, ka bijuščas japeefkaita pirmās šķēdras stahwšwaigsnem. Šcho diwu swaigsčanu peepesčā usleesmošchana, kā spektralanalitīfšee nowehrojumi peerahdijušchi, wīs neefot zehlfes no zitu šwefšhu debešs ķermenū eekrišchanas minetās swaigsnēs waj no wīnu šaduršmes ar ziteem debešs špihdektem, bet no uhdenrasča eksplošijas abās swaigsnēs.

Munatajam šekoja ar šewiščhu usmanibu un kad pehz preefšchlašhuma ap wīnu wehl bija fastahjees pulšs šinšahrigu, kas wehl šcho to gribeja šinat, Musariona waižoja, waj ari muhšu semei kas tamlihdšigs waretu atgaditees. Alekšanders atbildeja, ka muhšu semei gan wairs tahds liktenis neefot šagaidsams, bet ka uš šaules gan eepēhjas leelīfšas eksplošijas un erupcijas, jo šaules plankumi wehl esot par nestipreem, lai atturetōš mīlšigajeem gasu špeedeeneem, kas attihstas šaules ķermenī. — Waižats par tamlihdšigu šaules eksplošiju warbuhtejam šekam Alekšanders īššaidroja, ka tahdu šaules eksplošiju šekas esot atkarigas no šituma īššarōšchanas štipruma. Bet, šaprotams, ka tahdu šaules eksplošiju šekas waretot uš semes buht tīkai karštu laikmetu eestahšchanās, waretot pat attihšitees tahds karštums, ka uš semes azumīrlīš īšgaro wīšs uhdens. Pēhz katastrofam uš abām minetām swaigsnem attihštjās 800 reiš leelaka gaisma nekā tam bija preefšch eksplošijas un wehlat, kad gaisma otkal bija pamāšnājusēs un škuwufe tahda pat, kā agraf.

Šahrūnāja ari zitu debešs ķermenū eegahšchanās eepēhjamibu muhšū semē. Alekšanders aprahdija, ka tahda zeeta, muhšū šaules šistemat nepeederiga debešs ķemena tuwošchanās muhšū semei neefot warbuhteja. Šinams, ka tahda ķemena tuwošchanās ween jau pate par šewi, ja tas notīktu, kas nu gan grehtī tīžams, buhtu wīšai šhūmīga, jo lihdš ar to pahrgrōstos semes ašš stahwōlīs un semes kustišas ahtrums. Šatrinājums, kas no tam želtōš, buhtu leels deesgan, lai wīšū šadragatu un juhru pahrškalotu pahr zeetsemi. Šr peerahdīs, ka tīkai planetes eegahščas šawās šaules, kuras tās agrafī bija atdalijusčas, tomehr ari te kopšch diwī tuhštošch gadeem naw pamanita nekahda pahrmatna.

Kad Alekšanders tahdejadi, jēšchhu ari ne prahtus apmeerinajis bija, tomehr nowehrššs wīšpahrejo usmanibu uš zitu preefšchmetu, wīnšch pawehrša šawu škateenu uš Musarionu, un aīšgrahbīs īššaužās:

„Weenu bet mehs waram mahzitees no pašales ķermenū muhšchīgās tapšchanas un īšnīžinašchanas, un tas ir, ka žilwēka dššwē naw domajama kā mehrišs, bet tīkai kā lihdšeliš preefšch kahda augštaka nolūka, tapehž ari muhšū juhtas un darbība ušuhšojamas kā muhšos eeguldīs kapitalš, kas neet bojā.“

Šabeedriba īššlihdā newīs apmeerinata, bet puzilata.

Wīšlestība ir attapīga — Alekšanders un Musariona prata tā eerihšot, ka wīni atkal tīfās un nepamanītī wareja eet kopā uš Musarionas dššwōlī. Wīna tam peeglaudās, un tā kā wīna juta, kahda pahrmatna bija notīfufe wīšā wīnas buhtē, wīna eejautajās, kā tas nahkotees, ka mušīkai ir tahda wara pahr žilwēku juhtam? Alekšanders atbildeja.

„Tapehž, ka toni un bes šchaubam ari muhšū juhtas ir wehšeeni. Muhšū juhtas mušīkā war attehlotees jautru waj zehlu waj škumīgu u. t. t. motīwu weidā, un otradi šchē motīwi war muhšos radīt tos pašchus wehšeenus, tā tad tās paščas juhtas waj eejuhšmu.“

„Bet es ešmu beeschi mušīku dšširdejufe, un tomehr ta naw nekad uš mani dārtjufe tahdu eepaidu, kā tawas dššefmas!“

„Ša nu, mušīka wīšpahr ir waloda, kuru tāpat wajaga eemahzitees, kā kuru katru zitu. Tas ir eepēhšams, bes kā patš buhtu mušīkīs, tāpat kā war attihšit mahššlas šajuhtu preefšch glešnam, bes kā patš glešnotu. Bet žitadi tas ir ar dššefmam, kuras pawada wahrđi, jo tur ir īššultotajš pee rokas; tapehž tad ari operas, kur mušīka pawada darbību, ir šavrotamakas, nekā kaili mušīkas gabali. Ša nu wahrđi un mušīka ir peemehroti kahdai šajuhtai, tad tas, kam šchahda šajuhta naw šwefšcha, weegli wehšefees lihdš, tāpat kā škan ari lihdš kahda instrumenta radneezigee toni. Šajuhtas, kuras tapa īšteiktas tajās trihs dššefmās, wīšpahre šhepās mani, tapehž es tās wareju weegli attehlot, jo melđijas bija labi peemehrotas dššejoku garam; tās bet atradās ari tewi; dššefmas wehšeeni tīkai tās tewi modināja.“

„Tā gan buhs, tawa dššeeđachana teiza man, ka tu wari mīšlet un ari ka tu mani mīšli.“

„Ša, Musariona, ar wīšū deđšibu! Tapehž teizi man, waj man no tewīs jašchēras? — Nedšī, mums ir pašasča, ka jaunais pahriš usšahk šopeju šaimneezību, un lai ari žitadi nešin ko waretu pret to eebīst, tad tomehr tās ir wīšlaimīgākās šlundas, kuras wīšreētīs pawada pee mīšlotās šeweetes šrđs un tās apšampeenos! Waj tu man tās gribi nowehlet?“ Alekšanders mīšli waižāja.

„D, mans Alekšander, mehs allasch tīkai šchēfšmees, lai mehs atkal waretu weens otu atrastees! Es tew no wehšu wīšū, kas tewi laimīgu dara!“

Te Musariona pameta škateenu uš dahšū un teiza:

„Lai gan ir neparasti tumšs, tomehr muhs laīkam buhs pamanījuschi, tapehž eji prom. Tu atnahšē tad atpatat, un tawa Musariona gaidīs tewi ar ilgošchanos!“

Alekšanders pašpeēda wīnai roku un gahja uš šawa dššwōlka pušē. Uššlaušdamees pahrleezinajees, ka neweeni šoki wairs naw šadširdami, wīnšch gahja pa leelo aleju uš augšchū, itkā paštaigadamees, un nogreēšās tad pa kreīš uš Musarionas dššwōlki. Wīnšch usmanīgi tuwojās namam, kurešch preefšch wīna bija pahrwehritees par debēš, aīššhepās wīju augu beefōnā, kurei grešnoja žitahrt walejo werandu, un kahdu laīžimu usgaidīšis, bes trofšchna eelawijās preefšch īššabā un klaufšjās pee durwim; tā kā wīnšch ilgatu laīku nedširdeja nekahdas dššiwības šīmeš, wīnšch eegahja eefšchā un atrada Musarionu uš gultas gušam, azīs ta bija pašwehšufufe pret durwim.

Winfch peesteidsas tai kloht — „Musariona!“ — tas bija wijs, ko winfch teiza. Tikai tas, kas war eedomatees fchis feeweetes fkaistumu un mihlestibu, finas nowehtret Alekxandera laimi!

* * *

Wareja buht kahda stunda pahri pusnaktij, kad atkal, tomehr schoreis bija manams koti spehzigis semes gruhdeens. Alekxanders uslehja augscha, un kad tuhlin pehz tam gruhdeens atfahrtojās tahdā mehrā, ka preekschmeti peepeschi nokrita no fawām weetam un bija dširdama breefmiga brihfschkeschana, it kā kahds nams sagahstos, Alekxanders fauja: „Prom Musariona, laukā!“

Wini peezehlās un dewās ahrā. Twezigs gaisf pluhda wineem pretim; redset newareja neka, jo bija tumfcha naktis, tikai Melontas isbihjufchos apdšihwotaju balffis wareja tahfumā dširdet.

Peepeschi bija juhtams atkal breefmigs gruhdeens; Musariona apkehrās Alekxanderam apfahrt, kurfch turejās pee koka stumdra, lai waretu nostahwet kahjās. Winfch gaischi paredseja draudofchās breefmas; winfch koti labi finaja, ka pee semes trihzem lihdsfwarā trauzetās juhreas wilai daschreis eefweesch tahku semē eefschā leelus kugus, un kaut gan fala bija aifsargata zaur sehkteem un lagunas platumu no okeana wilneem, tad tomehr peetika ar lagunas uhdeni, pawairotu zaur eebrahsejofchu wilni no leelās juhreas, lai pahrluhdinatu dšikati un lagunai tuwafi atrodofchos nometni, tapehz winfch fauja:

„Mums jadodas prom no krasta un jamehgina fasneegt kahds uskalns!“ Winfch apwija fawu roku ap Musarionas stahwu, un abi steidsas prom.

Sahka gaischaks mestees, it kā apgabals eepakatus fchaufmigi taptu apgaismots drihs pelekā, drihs dšeltenā gaismā. Alekxanders newikus pawehrfās atpatak, un nu winfch eeraudfija milfigu twaiku un duhmu stabu, kurfch likās fneedsamees mahkonos un ar teem faweenojamees; tas pahrmainus wairak waj masak no eefchas tapa apgaismots, no kam zehlās daschodas krahsas. Raksturiga tšchuhfstechana un wirseens, kur stabs bija redsams, nelika Alekxanderam ne azumirkli fchaubitees, ka bija fahkufe darbotees Melontas eedšihwotaju kapu weeta, nogrimufchais fraters, kura winu bija eenefufchi okeana wilni; semes trihze bija tikai fcha iswerduma wehstneffis.

„Lai me,“ winfch teiza Musarionai, kura drebedama bija winam peefehrufes, — „ka atstatafais, un newis tuwais juhreas fraters fahzis tratot, mehs warbuht wehl waram glahbtees.“

Grahweeni nahza weens pakaf otram un tawa arweenu

spehzigati; ar teem falihdsfnot leelgabalu fchahweeni bija tihra behrnu rotaka. Stabs krahsjās fahrts, beidsot pazehlās no juhreas milfigs uguns kuhlis, pahr to melns, pahrfahrees mahkonis; semes eefcheenes uguni-gschidrais faturs bija usgahjis wezos zelus un laufs faw isēju. Wifa fala bija twehloschi farkani apgaismota, un aif brihnumeem abi behgti gandrihs bija aismirufufchi fawas breefmas.

Alekxanders finaja koti labi, ko tas nosihmē; winfch, finams, wareja zeret, ka lawa atradis deefgas weetas juhēā un lagunā, lai aistaupitu falu ar pahrluhdinafchanu. Tatschu to winfch ari finaja, ka lawas un pelni isihzina wifu dšihwibu, ja pat, kā reis Herkulanumu un Pompejus wareja aprakt! Wina leelafās baschas bija par fcho eefpehjamibu, jo pehz wulfana iswerduma winfch wareja zeret, ka semes trihzes, lai ari nemitefees, tad tatschu taps lehnafas. —

Masch tahkak steigdamees, wini abi us reis pasaudefa lihdsfwaru. Smaguma punktis peepeschi bija mainijees; Alekxanders peezehlās kahjās un fatwehra Musarionu, bet wini tapa tā apfahrt fwaiditi, ka wini duhmu un uguns staba wairs neredseja, jo tas atradās wineem aif muguras. Bet kahds flats parahbijās wina azim?!

Wairafu fntu klasteru attahfumā wineem dewās pretim tšchuhfstofcha, fudrabalta, wifus kokus pahrfneefdsoscha feena, kura tapa apgaismota no wineem aif muguras atrodofchās milsu lahpas, kahdu war aifdedfnat tikai par fawām wascham faduwmots debefs kermenis, un kura, tuwodamās, trenza us preefschu wifās warawihffnes krahsās wifofchu uhdens putektu blahki, — tuwojās milsu feena, kura pastahweja it kā no kuhstofcha perlmutera!

Tas nebija atpluhstofchās lagunas uhdens, tas nebija klufa okeana wilnis, tas bija winfch pats, kurfch majestatiski fchahza pahr grimstofcho falu!

„Ta ir nahwe, Musariona! Tomehr es negribu fawu listeni apraudat, es tam pateizos, ka tas mani tikai wehl fchodeen pahrfsteidffis! Musariona, nahwei nehuhs muhs schfirt!“

Alekxanders zeefchi apkampa fawu mihfoto, waronigo seewu, kura winam ar mihlestibas pilnu flateenu usfauja:

„Mehs efam faweenoti us muhschu!“

Sau wini fajuta ar traku ahtrumu tuwojofchos uhdens blahku wehso gaisu, kuzi nahza tos noslahpet — Melontas nebija wairs!

Atkal tratofochais augsti pahri par juhru rehgojofchais wulfans falai bija atnehmis pamatu — ta us wiseem laikeem tapa aprakta klufās pasaulēs juhreas bangās, no kuzām ta reiff lihdsfigā fahrtā bija zehlufes!

(Turpmat wehl.)

Gerbeete.

Rudolfa Herzoga.

Wina bija ferbeete. Winfch ar tās bija eepafinees kahdā muischneeku muischā, kad tas wehl bija turku majors. Wina bija fkaista kā Parises fchanteje un weeglprahtiga kā trauligais Reinstains pats, kad tas pirms diweem gadeem

wehl nehfaja pruhfchu leitnanta uniformu. Tapehz wina tam ari islikās kā pascha jauniba — jauniba, kura bijufe fkaista, weeglprahtiga, bet godiga. Tikai naudas winam arween bija truhzis. Tadehf winfch ari pruhfchu kara dee-

neštu bija ismainijs ar turku kara deenestu, kurā tas buhdams spehjišs ofižeerš, diwu gadu laikā bija usstrahdaješs lihds majoram.

Nada Siritsch kļuwa wina seewa. Tās bija jautras kahsas, arween wiņsch tās atzerejās. Jau pee meelasta galda ta kōketeja ar kungeem, ka tee winas deht gandrihš lausa kalfus. Lauliba — un lauliba bija kahšu turpinajums. Starp wineem pastahweja muhschigs mihslestibas karsch, kairinoschš, kutoschš, ustrauzofschš un katra deena nesa jaunās pikanterijas, ziņas, usbrutumus un usworas. Wina bija kreetna mihtakā — tikai ne nama mahte. Bet kuresch laulats wihrs to wehlas fawos medus mehnešchos, waj ari mana to, kur winam peeder schahds skaisis radijums. Ari Gezis fon Reinsteins to newehlejās, ne ari manija. Tee trakvoja abi kō behrni, gandrihs nogalinaja weens otru skuhpstotees, dšihwoja no weenas deenas otrā un isputinaja to masumiku mantas, kas Gezam bija atlikuse pahrdodot no tehwa mantoto, bet puslihds ar paradeem aptrauto muischu Meklenburgā. Tad peenahza laiks, kad Nada bija fahgufe un leedsās isnahkt no fawam istabam. Ihsš pehz tam Gezis fon Reinsteins bija laimigs tehws, kuram dehs ar koti kreetnām plauscham.

Laimigais tehws! Nebija wairs laimigaka ne winpus ne schijpus Donawas. Kad garais jahneeka stahws noleezās pahr sīhdaini, ka wina lihkais deguns un gaischās uhfas gandrihs kutinaja maso, kuresch smeedams pehz tam kehra, tad schahds skais bija ihsta wahzu idile Pus-Ašijā. Protams, ka Gezim tas islikās kō neapgahschams fakts, ka skaiskaka, spehzigaka un inteligentaka sehna par wina Anš Juri wairs naw un drošchi ween tas buhtu apgreesis kalfu ikweenam, kas par to schaubitos. Tikai Nada, kō rahdijās, nepawifam kō nebija fajuhšminata, jo kamehr kreetnais Gezis fapnoja par to, ka schi atwase ir aizinata, pazelt attal zeenā wezo Reinsteinu zilti, wina beeschī ween pahrdomaja par to, waj masais Anšs Juris wina drihs ween no pirmās weetas nenobihdis otrā weetā. Wina bija par jaunu, par dšihwes preezigu un par weeglprahstigu un weeffgu, lai buhtu warejuse aprast ar mahtes zeenibu. Nepagahja ilgi un laulibā parahdijās nefatiziba. Masajam puikam wajadseja kopejas un Gezis atrada, ka par to ruhpetees wikipirmā kahrtā nahktos newis sīhditajai, bet mahjas mahtet. Bet tas nu nepawifam nebija pehz Nadas kundses garščas. Winai azumirklī bija tikdauds kō darit, apburt un spihdet salonā, ka weentahrschee mahjas peenahkumi winai islikās koti schaubigi. Pilsehka bija pilna kara wihru. Nahza un gahja dauds sweschu semju ofižeerī. Ta bija dšihwe kō nekad agrak un pee politiskām debesim fawilkās tumšchi mahkoni. Tahdai kundsei kō Nadai, te bija isdemiba swinet uswaras sweshkus un drihs ween ta peedšihwoja to gandarijumu, ka winas deht kahds kreewu kapteins diwkaujā noschahwa kahdu austreeschu diplomatu.

Gezis tihri waj fastinga, kad dabuja par to sinat. Wiņsch usstatija fawu seewu. Wina smauidija. Tad par schahdu austrumneezes weeglprahstibu wina fagrahba wahzu fahschutums, wiņsch fagrahba to pee kameeschēem un purinaja tik stipri, it kō gribedams to atmodinat us jaunu dšihwi.

„Seew’,” wiņsch kleebsa, „seew’, waj tu ar’ fini, kō tu dari? Waj tu grihi aprakt muhsu gimenes laimi, waj grihi behrnam laupit tizibu us fawu mahiti, ja tam japee-dšihwo, ka ta isturas kō pehdeja kōkete?!”

Wina tam spihsteja.

„Leezes meerā,” wina turejās pretim, „es grihu dšihwot . . .”

„Dšihwot?” tas rehza. „Waj to tu fawz par dšihwi, kad panem zilwekam dšihwibu, un par paščas behrnu nepawifam neinteresējees?”

„Neruhpejees par mani!”

Mehmi un sīhwi wiņsch to usluhkoja. Tad newaredams wairs fawalditees, wiņsch kehra pehz jahjamās pahtagas. Bahla un trihzedama ta stahweja wina preekščā.

„Ne,” winam iskreheja tīrpaš zaur kaulēem, „wina ir Anša Jura mahte. Es nedrihstu winai darit negodu.”

Wiņsch kahwa pahtagai krist.

„Wari pateiktees par to fawam behrnam,” tas tikai fajzija. Pehz tam wiņsch turpinaja: „Tu apdomasees, es fatu, tu apdomasees. Lihds tam mehš fawu faweefgo fatifmi pahtraukšm.”

Un ar to wiņsch aigahja — — —

Išchetradšmit deenas pehz tam bija pasludinats karsch stary Kreewiju un Turziju. Gezis fon Reinsteins ar fawu pulku tika peedalits Schiptos armijai un tam wajadseja dotees kara.

Atwadischānās winam bija koti grehta. Ja ari wina kara wihra firdij schahds aizinajums us karu bija koti patihkams, tad tomehr wina smagi nospeeda fatifme ar fawu seewu. Tomehr wina swaigā daba drihs ween uswareja un wiņsch apmeerinajās domadams, ka mahte buhdama weena fahks behrnu firsnigati mihlet un tas padaris Madu nopeetnaku. Tā wiņsch noskuhpsitija fawu seewu tāpat kō wezos laikos, speeda fawu puiku pee firds un tad metās sedlos, lai liktu fawam bataljonam maršchet garam gar logu un pats tad dotos wina preekščgalā.

Weselu gadu kara deens meta kaulinus par kara spehka laimi. Kreewi tika fakauti un no rumeneem pabalstīti, dewās no jauna us preekšču, kamehr turki besdarbigi stahweja us weetas. Tad sekoja Prewnas kriščana, pee kuras skanstim kreewi pirms bija dabujuschī asmainas galwas un asmainu ismeeklu un beidsot ari — padewās Schiptas armija. Kad 1878. gada beigās tika noslehgts meers, sultans daku no faweem fakauteem ofižeerem lika nogalinat un otru daku atzehla no weetam bes kahdas pensijas. Pee pehdejeem peedereja ari majors fon Reinsteins. Ar fadragatu roku tas atgreesās fawā garnisonā, lai panemtu fawejus un dotos ar teem us Berlini. Schē wiņsch gribeja apstatitees pehz kaut kahdas pahrwaldneeka weetas.

Reinsteinam ceronotees garnisonā, neweens nebija eeradees wina fagaudit. Pahris sīkahrigu skatitaju sekoja winam blakus un tas bija wišs. Tā ka schi postizija pehz meera lihguma nosajijumeem bija jaatstahj, tad eedšihwotaji ari us saldteem bija saudejuschī katru intereš. Reinsteins fakoda uhfas sobos un aulekchoja us fawu mahju. Ari schē wišs kō ismiris. Ar puhlem tas norahpās no firga, tadeht

ka faščautà roka wīnu no tam aīstaweja un ar fawas jahjamàs pahtagas spalū tas fīta pret mahjas durwīm. Tad wīnšch klaušjās, ustraukts kà drudsi. Preeščnamà bija dširdami lehni foti. Kaħda balšs jautaja, kas tur ir.

„Atdarat," wīnšch fauza un tanī pašchà azumirkli tīka durwīs no eefščas atbultetas.

„Swehtà jumprawa — juhs, kungs!"

„Kur mana feewa?" pāhrnabzejs jautaja, atratīdamees no aukles, kas wīnam fšuhpstīja rokas.

„Ai, ta kundse, ta kundse" — — wezà waimanaja. Kaħda laime, ka kungs wīsmas atpakať.

„Waj mana feewa šche naw?"

„Prom," wezà stomijās, „prom ar freewu ofīzeeri, kas šche arween nahza pee mums. Drihs buhs nedēfa jau."

Majors turejās pee feenas. Plati azis eephehtīs, uš preešču faleezees, tas grībeja runat, jautat. Tomehr wīnam apruhka balšs waj duhsčas. Weidsot ar leelām motam tas īf-dabuja: „Un Anšs Juris — līhdsi — prom?"

„Šehligais kungs," wezà raudaja, „šehligais kungs, wīnšch ir flims, muhsu prinzītīs, bet gan wīnšch kluhs atkal wefels, redsedams fawu tehwu."

„Wuifens ir šche?"

Ar pāhrīs leħzeeneem majors bija auklei garam un īstabā. Kad ta lehni eefschapjoja peħz wīna, tas jau atradās blafus masajai gultīnai, no kuras bija puifu īfrahwīs un fawā laimibā kà aħrprahťigs apbeħra to ar fšuhpsteem un glahsteem. Nakti wīnšch palīka nomodā pee beħrna, peħz tam, kad wezà bija ataižīnajuše pīrms aħrstu. Wīnšch gandrihs nemas nerunaja. Tikai dēwa īfhas pawehles, kas atteezās uš beħrnu. Patezeja gara, baiga nedēfa. Tad masais dīwgadējais puīka wareja atstahť gultīnu un tehvam pee rokas mahzītees staigat. Majors īfštātījās tahds, it kà laimes faule wīnu nekad tā nebuhtu appīhdejuše.

Pa tam wīnšch bija atradis wehstulī no fawas feewas. Mekaništī wīna azīs pāhrfrehja rīndīnas, kuras bija fajzītš, ka wīna līfufēs no kapteīna Kawalora pawadītees uš kaħdu rade-neeku wuīschu, no kureenes grībot spert fotus šchīrščanās prahwā. Wīna tagad ejot, jo peenemot, ka katru deenu wīnšch warot buht te un tadeħť ta Anšs Juri uš kaħdu īfhu laizīnu it meerīgi warot atstahť uštīzamās aukles fīnā. Pret wīna godu ta wehl neefot noseegufēs — kapteīns tai nestahwot šchim brīhščam tuwal kà kufsch katrs žīts zeenītajš. Wīna no-gaidīščot šchīrščanos un tad redseščot ko tahťat darīt.

„Pret manu godu," — Reīnsteīns noruhza un ruhgti fmeħjās. „Waj tad tas kaut kà ar manu godu famee-nojams, ka beħrnu atstahť weenu, nemas neleefotees fīnīs un neprafot žīf īlgi. Ja es nu buhtu kītītš? — Ai, par to wīna nedomā. Sawu fmufo darbu wīna eefata it

wēnkahrfšchī par untumu, wīleelafais par neapdomatu kaprīfī, jaunības weegļprahťību waj tamlīhdsi ko — ja ta pawīfam wehl ko domā — — Pret manu godu? — Ja, waj tad ta feewa domā, ka preešč tam tāfīnī tas wajadfīgs, ka lai wīna mani wehl laulībā peeħrahťtu?"

Ušchahwees kaħjās wīnšch fotōja pa īstabu, farauzīs peeri druhmās grumbās.

„Esmu ar wīnu pāhrat labī apgahjees — esmu bījīs par daudf mīhťafais un par mas wīhrs. Mīhťafos wīna pašīhť deesgan, wīhrus ne. — „Pee joda," tas peepeschi faščuta pa meklenburgīfī, „peħť man wīnu wajadseja, peħť!" — —

Dr. Sīrams Pērfījs Makšīms ar wīna īsgudroto bestrōfščna eerozi.
1. Trōfščna apspeedejs. 2. Trōfščna apspeedeja zaurgreesums.

Masais Anšs Juris eestreiputōja īstabā un azumirkli garais, negaīfos nozeetejuščais jahtneeka stahws nogulās gar semī un atkahwās, žīf tas nu wēen flīmās rokas deħť bija eefpeħjams, īfleetot fewī par fīrgu, wahgeem un fugi. Pee tam tehws ar deħlu rehza aīf preeka uš wīnnīneem.

„Tad ir puīfīs," Gezīs pawīhpsnaja, kad Anšs Juri bija nokrītīs uš zeķeem un neepīhťsedamees atkal tuhđat peezeħlās. „Duhschīgas fugas, tas puīka, protams drufsu wehl wairat, nekā meklenburdseets — —" Wīnšch aīfrijās,

mihkti noleezās pahr ſawu deſlu un uſſta tam reiſ pa ſinamo weetu. Pehz tam rotaka turpinajās, kamehr maſais nogura un beidsot eemiga. Tā ka aukle bija aiſgahjuſe uſ pilſehtu eepirktees, tad Gezis pats ar ſawām rotam no-wilka behrnam drehbites un eewihſtija ſnaudull mihſtā duhau ſegā. Wehl reiſ wiſch to lehni noſkubſtija, ruhpigt uſſmaididams, ka garās uhſas behrnu pee tam nekutinatu. Bet kad wiſch peezehlās, tas bija bahls kā krihts.

Watejās iſtabas durwis ſtahweja Nadas kundse.

Gezis dſiti, dſiti atnehma elpu. Tad wiſch iſſteepa roku.

„Ahrā!“ wiſch puſditti ſazija. „Ne ſoli tuwat ſchii gultinat. Ahrā!“

Un tā ka wina nekustejas, tas peegahja tai klaht, ſa-kehra to pee rotas un iſgruhda pahr ſleegni blatus iſtabā. Lehni wiſch tad noſlehdſa widus durwis un pagreeſās tad pret winau. Duſmās peetwihluſchu waigu wiſch tgi tuwojās.

„Tu — tu eedroſchinees — tew ir duhſcha un nahz — nahz pateeſham ſchini mahja? Seewa,“ wiſch eeſauzās ſaſchutis un ar ſawu pahtagu, kuru bija norahwōts no ſeenas, rahbija uſ durwin. „Waj man wehl tew jaſaka, kur tawa weeta, pehz tam, kad behrnu eſt atſtahjuſe? Uſ eelas ar tewi!“

Bet kad wina wehl arweenu nedomaja eet, wiſch ne-ſpehja ſawalдитеes.

„To tu pelni, to!“

ſahjamā kantſchuka ſwilpoja pa winas kameeſcheem.

Tad ſtarp wineem wiſch klufu. — —

Gezis atjehdſās. Titpat kā karſis uhdens winau pahr-lehja aiſ kauna par ſawu darbu. Pahtaga klauſtedama nokrita uſ grihdas. Bet ſeewa it kā uſ to ween buhtu gaidijuſe. Wina peepēſchi noleezās, peezehla pahtagu un to noſkubſtija. Gezis to iſnehma winai iſ rotam ua ſa-laufa gabalu gabalos. Wiſch bija aiſgrahbts no lihds-zeetibas lihds ſrds dibeneem.

„Kadeht tad tu nahzi,“ wiſch lehni ſazija.

„Gribeju juhs redset,“ wina tikko dſirdami atbildeja.

„Tad jau tew newajadſeja eet projam.“

Atkal klufums. — Wiſch kuru nepazeetigs.

„Bet kadeht tad tu gahji projam?“

„Diju greiſſrdiga,“ ar mokam pahrwehlās pahr winas luhpam.

„Greiſſrdiga?“ wiſch pahrſteigts atfahrtoja. „Tatſchu ne uſ manis?“

„Uſ Anſt Juri.“

„Uſ muhſu puiku?“

Wina peebalſoja, palozidama galwu.

„Waj ſini,“ wiſch brihdi pahrdomajis eeſahka, „es domaju, ka tu neeſt nahkufe man ſahſtit paſazinak. ſitadi — — —“

„Gezi!“

Luhdſoſchi wina ſteepa tam pretim rotas. Winas balſe ſkana bija winau ſawadi aiſkuſtinajuſe.

„Gezi!“ wina turpinaja ſmagi dweſdama, „tik teeſham kā Deews dſihwo, eſmu mihlejuſe weenigi tewi, kaiſligi,

trati, tu ſini to. Tad eeradās Anſts Juriſ. Uſreiſ tu kkuwi zitads. Pirmat mihleſtibā iſlutinatāi, man tagad wajadſeja peetikt ar atleekam. Es ſahku ar tewi koſetet — tu ta neredſeji. Tad es koſeteju ar garniſona kungeem un padariju tos par ſaweem wehrgeem, lai ar to modinatu atkal tawu uſmanibu. Weltri. Es rihtojos wehl ſlimati lihds tai deenai, kad jaunais auſtreets pameta dſihwibu. Tad tu pamodees. Bet ne wiſ, lai mani uſſtatitiu, ap-ſtatitiu, apbrihtotu, karſtā mihleſtibā kā agrat. Tu kehri pehz pahtagas un — neſti man! Ne tik daudſ tu mani wairs nemihleji, ka buhtu man ſtis.“

Garais Gezis milſigi ſaſlehdſās atjehgdamees no ſawa pahrſteiguma.

„Bet, zilweka behrns,“ wiſch gabſa wakā, „ja ſituazija nebuhtu pahrat nopeetna, es ſazitu: tee jau pahrat dee-wiſchki mihleſtibas peerahdijumi. Siteeni!“

„Tad nahza karſch,“ wina wehſtija tahtak. „Un kamehr es ſche ſehdeju un gaidiju uſ tawu pahrnahſchānu, es no-pratu, ka man jatop ahrprahtigai, ja tu man nedahwā atkal pilnigi wiſu ſawu mihleſtibu. Es dſirdeju, ka pehz maſ deenam muhſu kara ſpehti eeradiſees atpatak. Tad likos ahtri aiſweſtees no kapteina Kawalora uſ ſawu rade-neeku muſchu. Tas nelga domaja —“ un uſ reiſ ta ſahka ſudrabſkati ſmeet tikpat kā pahrſgalwigs behrns — „tas nelga domaja, ka wiſ noteek wina deht!“ Un tad kluh-dama atkal nopeetna, ta turpinaja: „Es rakſtiju tew at-ſazichānas wehſtuli. Es domaju: tagad wiſch buhs negants. Tagad wiſch ſauks eſli un debēſis palihgā, lai mani atkal eeguhtu. Bet tu nenahzi — un tad — tad es nobijos lihds nahrei: Ja nu wiſ ir pagalam? Un tad es domaju patak par ſewi, par tewi un par muhſu behrnu — un tikat tad man nahza it kā ſrdi jauſma par manu weegſprahhibu. Gezi! kad es tad par tewi domaju, es aiſmiſu wiſu, wiſu! Toreiſ! Tagad ſawā weentulibā es ſahku ilgotees pehz Anſcha Jura, mana un tawa behrna un kad biju to eeſtatijuſe, zil ſlitka mahte eſmu bijuſe, tad ſwehreju, ka no ſchi brihſcha wiſu atdarichu, diwlahrt un trihſkahr.“

Gezis ſahwa winai iſrunat.

„Uſ mana rehſina?“ ſchis omuligais zilweks beidsot jautaja.

Wina uſluhſtoja to ar pehtoſchām azim. Tad ſtreipu-todama tā ſpehra ſoli uſ wina puſt.

„Nahz ween,“ wiſch ſazija, noſpeeſdams ſawu juhtu wehtru. „Sawu pehreenu jau eſt dabujuſe. Peerahdijums, ka man gan wehl ir druſzin uſ tewi mihleſtibas.“

Wina to bija jau apkampufe wehl kamehr wiſch runaja. Wina ſmehdſās, raudaja un noſkubſtija winam wahrdus uſ luhpam.

„Tad eeſchā, marſch!“ wiſch atraiſjās, eeſtuhma to lehni Anſcha Jura gutamā iſtabā un aiſlehdſa durwis aiſ mahtes un behrna.

„Wina ir ferbeete,“ tas noruhza un ſmeedamees no-groſtija galwu.

Apfkats.

Brihdinajums muhsu lauffaimneekem.

Mehginajumi, kuras isdarijuse wahzu lauffaimneeku fa-beedriba ar daschadam eewestam ahrsemju farana ahbolina fehlam, lauffaimneekem rahdijuschi, ka schis muhsu wis-swarigatais lopbaribas augs klimatisku apstahku deht war pahrwehrtstees:

Pahrseemoschanas spehja, augschanas perioda garums, auga wirs un apafschemes dahu attihstischanas ir leelata mehrā atkarigi no klimata un semes apstahkteem.

No ta redsams, ka lauffaimneekam pee farana ahbolina fehllu eegahdaschanas jabuht koti usmanigam, jo winsch, ja pee eepirischanas laufees waditees tikai no fehllu zenam, pats sew war nodarit leelatos saudejumus. Sewischki schogad jabuht usmanigam tadeht, ka mums noderigu fehllu zena ir koti augsta un ais tahda eemesla teel peesolitas lehtakas, bet muhsu apstahkteem nederigas fehllu fugas.

It fewischki muhsu lauffaimneeki lai fargajas pirkt Amerikas farana ahbolina fehllas, kuras schogad leelos apmehros fastopamas Ciropas tirgos.

Amerikas ahbolina fehllu zena ir apm. 25—30% semata, nekā kreewu, Widseemes waj kursemes fehllu zena, pee kam fehllas pa leelakai dafai ir koti tihras, dihgstoschas, bes sihda, un no muhsu fehlam isschiramas tikai zaur to, ka winam peemaitas tahdu nesahku fehllas, kahdu pee mums naw.

Lauffaimneeks tikai tad issfargasees no apkrapschanas, ja winsch fehllas eepirts pee tahdeem pahrdewejeem, kuri winam war peerahdit, kur fehllas zehluschas un usrahdit apleezibas par fawu apgalwojumu pareisibu.

Amerikas ahbolina fehllas pee mums jau apm. 25 gadus pa reisai teel pahrdotas, un fewischki fehllu lehtuma deht tas daudstreis ir mehginats audsinat, bet panahkumi arween bijuschi neapmeerinoschi, tadeht ka gandrihs nekas naw finans, kur fehllas auguschas un raschas isdewiba pilnigi atkarajas tikai no ta. Ismehginajumi, kuras 1884.—1887. g. isdaria Petermuischa, peerahdija, ka it fewischki no 2 un 3 gadeja ahbolina Amerikas ahbolina rascha bij dauds masata nekā weeteja. Bes tam wehl jaaisrahda us to, ka Amerikas ahbolinsch stipri puhkains un tadeht baribas fina maswehrtigaks, un bes tam wehl stipri padots ruhsas eespaideem.

Tadeht lauffaimneekem jadod padoms, lai nekaujās fahrdinatees no Amerikas ahbolina fehllu lehtajam zenam, bet labak lai pahra rublus par puhrweetu isdod wairak par tahdam fehlam, par kuram ir peerahdijumi, kur tas zeh-luschas un no kuram war zeret peeteefochu raschu.

Profesors Dr. W. f. Kneriems.

Ufajzinajums zuhffopjeem.

Lopkopibai un peenfaimneezibai pastahwigi attihstotees usplaukti pee mums ari zuhffopiba. No eeneffgas zuhffopibas runa war buht tomehr tikai tur, kur pee pareisas fopchanas un ehbinaschanas tura tahdu fugu, kas wislabak spehj ismantot un atmakfat tai peeschkirto baribu un fopchānu. Kā weena no wislabafam zuhku fugam israhdijuses

dahu zuhka, kura saweeno labu baribas ismantoschanas spehju ar ahtraudselibu un isturibu. Lai uskoptu muhsu zuhkas, ir wajadstigs gahdat par dahu fugas waislas materialu. Lihds schim no dascham muischu faimneezibom aemtee dahu zuhku fugas kustoni dauds gabijumos israhdos par maswehrtigeem un jaukteem. Lai tiktu pee labata un tihrata waislas materiala, Baltijas Lauffaimneeku Beedriba nodomajuse eewest daschus waislas kustonus teeschi no Danijas. Maksas ar atsuhstischānu lihds Riga: 1) waislai noderigi kuiti 75—100 rubl., 2) apwaislotas zuhkas 55—100 r., 3) 3 mehn. wezi fineni 25—30 r. — Beedribas un privatpersonas, kas wehletos peedalitees pee schi eeweduma, top luhgtas peeteiktees nekawejojot rakstiski pee Baltijas Lauffaimneeku Beedribas Walmeerā.

S. Enselinsch,

Baltijas Lauff. Beedribas preefschneeks.

Brihdinajums.

Zaur teefas sreedumu, Sibiriā nometinatee latweeschki heidsamā laika fātem dauds wehstules no dsimtenes peederigeem, ka kursēmē staigajot apkahrt kahds „beeds“, eeteikdams un pats fastahdidams luhguma rakstus us Wis-augstako wahrdu par schejeenes daschu noteefato apschelofchānu. Tahds tur usdodotees par kahdu Baloschkalnu, tad — Roschukalnu un zitur par Dsolinu, stahstot, ka winsch ari bijis tapat nometinats Sibiriā, bet us luhguma rakstu, kuru parastijuschi kahdi 40 wentspilneeki, tizis Wisaugstaki apschelots. Winsch prot labi famelot, ka dsihwojis tik kahdas werstis no mums un, fateefotees mehs esot wiau luhguschki, ruhpetees tapat par mums. Winsch braukā apkahrt un katra peederigeem par wisu apgalwo, fewischki klusbd, pee kam eedod wehl no fewis wehstuli noteefatam, kurā tas laipni saužas par beedri un raksta, kā jau leelakais pasina. Kā lihds schim redsams, tad wisur tam ir bijuschi labi panahkumi un tahds „beeds“ ir sawahkis few labu grafi naudas, jo katrs jau atdotu heidsamo, lai tik ta peederigais tiktu atpatat dsimtenē. Schahds subjekts ir jau bijis Irlawā, Jaunpili, Blihdenā, Semitē un Wez-Auzē, no kureenes wairaki Schelajewā dsihwojoschee latweeschki fanehmuschki par to no peederigeem wehstules. Turpretim, mehs Schelajewas latweeschki pastnojām, ka tahds Baloschkalns mums naw pasihstams un neefam ar neweenu luhguschki par mums tā ruhpetees, kamdeht zaur scho darom wisus peederigus dsimtenē usmanigus, turmak no schahda subjekta peefargatees.

Laipni luhdsam ari zitu laikrakstu redatzijas scho sinojumu usmeht.

Wisu wahrda S. L a h z i s.

Schelajewā, 2. martā 1909. g.

Zuhgums tauteefcheem dsimtenē. Pehdejā laika sche ir ismanama latweeschu emigrantu konzentreschānās. Ar waisis palihdsibu te nodibinajuses no apmehram 63 fami-lijam pastahwofcha latweeschu semkopju kolonija, kā ari pehdejā laika notikumi ir sche raidijuschi dauds emigrantu, un wehl arweenu juhkas wilni atfkalo pa tautas drumslai.

Kā jau mineju, leelākā daļa ir semkopju ģimīnās, kuras eepirkuščas no waldības semi us dšintu. Daudsi nodarbojas arī apkarbējās, kolonijai jo tuvu stahwofchās, rūhpneezības eetaisēs — gan kā amatneeki, gan arī kā weenkahršchi strahdneeki. Par semkopjeem nerunajot, kuru labklahjiba ir ilgata laika jautajums, amatneeki pelna apmeerinoschi labi. Weenkahršcha darba strahdneeka pahrproduktija šalidšintot ar rūhpneeziskeem usnehmumeem ir stipri ismanama. Buhdami jo tahli projam no tehwiņas un, negribedami palist laika garam eepataf, ešam arī šakufšchi modinat beedrošchanās ideju, lai ar kopoteem spēheem žihnitos par šawas garīgās apšinas iskopšchanu. Jau nodibinajam wispahrigu isglihtības beedribu pehž parageem, kahdi pehdeja laikā jo stipri isplatijušchees dšintenē. Nebuhdami nekahdos apšauschamos apstahktos materialā šinā, ar šcho greešchamees peetauteešcheem, beedreem, laikrakstu redakzijam, grahmatu tirgotajeem un pee wiseem, kam selta šrds un kas juht lihds dšintenes brahšeem, luhgdami suhtit preekšch Beedribas eerihšojamā bešmaksas lašamā galda literaturu kā šweizinajumu is dšintenes: waj nu pa eksemplaram laikraksta, šchurnala, grahmatas. Buhšam par wisu pateizigi. Adrese: „Brazil, Nova Odessa, Lin. Paulista Estado, de Sao Paulo. Latw. Šgl. Beedribai.“

Augštzeenibā: Š. Klahws, beedr. sekretars.

No Raunas. Rauneneešchu šaimneeku šapulze, 12. dezembri, iswehleja no šawa widus 20 wišru komiteju, kura lai greeštos pee walšis domneeka Meiendorfa ar rakstu par agrarbankas weetejās nodakas netaktisko darbibu. Minetā rakstā tad arī šihli tika aprahditi apšohjumi, kahdus šchis nodakas bijušchais pahrwaldneeks rauneneešcheem dewis toreis, kad winam wajadseja no rauneneešchu šaimneekeem rakstiskas atteikšchanās no pastahwofcham prahwam ar lihdsšchinejo muiščas ihpachneeku, lai pehdejam tiktū brihwas rošas pee muiščas pahrdošchanas agrarbankai. Tapat aisrahhdija us šchis nodakas tagadejo rihzibu, kas neween nepawišam nesakriht ar toreisejeem šohjumeem, bet runā arī pretim paščas agrarbankas pamatprinzipam: buht palihdsšgat pee semneeku apstahktu uslabošchanas. Šchi raksta nošuhštšchanu bija ihšumā minejušchi dašchi laikraksti, bet par to tā bija šaniknojees weetejās agrarbankas eerehdnis Št., ka nebija warejis noturetees neišteizis klaji šawu nepatikšchanu. Un, jadomā, ka šchi „isteikšchana“ buhs bijuse šewišchki nopeetna, jo nahšofchajā 16. janwara šaimneeku šapulžē wiš šapulžes dalibneeki peenehma preekšchlikumu, atklahiti noleegt šawu dalibu pee luhgumraksta. Un ne tikai to. Šchi pate šapulze peenehma lehmumu: uslist ar rakstu laikrakstu redakzijam par peenahkumu neušnemt turpmat neweena šinojuma par rauneneešchu darbibu, kuram nebuhtu pagasta „šeegeta“. Laštazeem šchis šawadais zensuras papildinajums gan islikšees netizams, bet Raunas šaimneeku šapulžes protokols no 16. janwara 1909. g. to wehl ilgi rahdis paaudšchu paudšem. Neraugotees us wiseem šcheem šludinajumeem un noleegumeem minetais luhgumraksts patam gahjis šawu zeku un, kā redšams, nebuhs palizis beš wajadšigam šekam. Meiendorfs winu nodewis Peterburgā galwenai agrarbankas pahrwaldei un tagad peefuhštita us

Meiendorfa wahrdu šchās pahrwaldes wehstule, kura tā patetžas par leetischkeem aisrahhdijumeem un arī no šawas pušes apgalwo, ka rakstā minetā resp. aprahditi rihziba nebuht nesakrihtot ar agrarbankas nodomeem. Arī kahds bijušchais mahjas nomneeks, kura mahja no Turgeem bija isnomata žitam, nupat dabujis winu atpataf. Bet tahdu, no nomas weetam, beš masakā eemešla, islistu nomneeku ir wairaf, redšefm, kas ar teem notiks. „Latw.“

No Madleenas. Weetejais uradniks Kononows bija nehmis no muiščas krodšneeka reibinošchus dšehreenus us parahda. Bet tā ka pehž dšehreenu nodoktu likuma 703. panta aisleegts reibinošchus dšehreenus dot us parahda un uradnikam kā waldības eerehdnim pat peenahkums raudštees us šcha panta ispidišchānu, kurpretim wišch to teešchi pahrkaphis, tad Rigas aprinka preekšchneeks šohjijis uradniku Kononowu ar 7 deenam aresta. „Š. W.“

No Bebreem. Schuhpibas upuris. Šcha pagasta ložeklis B. schuhpobams aisween isšaužās: „Dšeru šawas behes!“ Bet nupat kahdā rihšā winu nezik tahli no kroga us leelžeka usgahja nedšihwu. Us leelžeka šawesšās grants šlahka B. dšehrumā bija oggulees, pagalwi palizis žepuri un šawas rošas un tā isšaidis garu. „Š.“

No Wehreenes. Šchejeenes uradniks Lašdinkšch 1906. gadā no nesinama šaundara tika nošchauts. Wina wežais tehws eesneedsa pehž tam peenahžigā weetā luhgumu, lai waldiba maksatu winam pabalstu. Tagad winam pašinots, ka wina luhgums atraidits kā nelikumigs; jo pehž likuma šchahdos gabijumos pabalšis maksajams weenigi žetufchā feewai un behrneem, bet ne arī wezakeem, brahšeem, mahšam un žiteem tuwineešeem un radineešeem. „Š.“

No Jelgawas. Pagahjušchā gadā dibinata Jelgawas Štolu un Šglihhtības beedriba par weenu no šaweem tuwakeem mehřeem usstahhdija — publikšas bibliotekas un laštawas eerihšofchānu Jelgawā. Bereja šcho jautajumu nošahrtot jau notezejušchā gada beigās, bet formalu apstahktu deht tas nowilžinajās. Tagad wišs tik tahl paweizees, ka biblioteku un laštawu atklahja wehšturiskajā 19. februari. Us lašamā galda buhs wiš eewehrojamašee latweešchu laikraksti. Bibliotekā šchimbrihšcham ir 500 šehjumu — pa leelum leelai dakai eewehrojamašee latweešchu rakstneezības raschojumi; wišā drihšumā šchis škais atkal stipri paleelinašees. Makša par bibliotekas leetofchānu ir šema, pat parašli šema: Štolu un Šglihhtības beedribas beedreem (ušrahdot beedra šahrti) par brihwu, nebeedreem par 50 š. gadā, šo war nomakšat arī pa diweem lašgeem. War arī makšat pa šapeikat no grahmatas. Beedreem un bibliotekas abonenteem lašamais galds peeejams par brihwu. Biblioteka un laštawa ir Palejas eelā Nr. 2, kašes jaunajā namā (us Basniņas eelas šuhra, eeeja no Basniņas eelas), dš. 7, žeturtajā stahwā. Laštawa buhs atwehrtā šwehtdeenās no plšt. 3—7 un darbdeenās no 7—9. Širmdeenās biblioteka un laštawa buhs šlehgtas. Tuwaki noteikumi dabonami pee bibliotekara Rudolfa Wiššinas. Turpat peenem arī bibliotekai dahwinatas grahmatas. Reišē ar to isšafam pateizibu zeem. redakzijam, kuras šawus laikrakstus lašamam galdam suhta waj nu glušchi par brihwu, waj arī leelākā

waj masatā mehrā pamaštinatu matšu. Veedriba domā, ka ar publiskās bibliotēkas un laštawas atwehřčšanu wina apmeerinās ilgi fajustu wajadřibu un řagaida, ka Jelgawas, kā ari lautu publika řchās winas domas apleezinās par pareišām, leelā řkaitā apmellelama jaunās eestabdes.

Jelgawas Skolu un Īgľihřtibas beedribas Bibliotēkas Komiteja.

Jelgawas apgabalteeřa isteefaja 12. martā starp žitām fekofřču apřubřřibu: Īret Kaunas gubernas Steřanu Īitwidu par řlepřawibu. Leetas apřabřķi řchādi: 1908. g. 5. jūnija rihtā Kaluzeema pagāřtā Salminu mahju linu mahřtā, netahř no leelžeta, atrada nepařřřtamu, jau řřipri řatruhdejřřču, nogalinatu feeweeti. Īaur pakatmeľřčšanu israhđijās, ka feeweeti nogalinajis un nořľibžinajis winas miřķakais, minetais Īitwids, ar kuru ta kařdu laitu dřřřwojufe kopā. Teefa noteefaja apřubřřeto pee řpaidu darbeem uř 10 gadeem, bet kad winu weda no teefas atpakat uř žetumu, winřč metās behgt. Konwoji pat řchāwa winam diwas reišes, bet winam laimejās aiřbehtgt žaur kařdu namu. Īur uř otras eelas winu řastapa apgabalteeřas řurjers, kas winu řaguhřřija un nodewa konwojeem.

No Īlgeem. Slepřawibas mehginajums. Īopřč řawas feewas nahwes peřnruden Īľu-Diřč-Turaidu řaimneekř, wehl řřipřs 60 gadus wežs wiřřs, dřřřwoja muřřčigā naidā ar řaweem diweem dehleem un abām kalponem, kureem tas leedřa prežetees. Īai nobeigtu muřřčigās Īildas, wežais patř řaderinajās un isgahjuřčo řwehtdeen bij janoteef uřřauľřčšanai. Seřřdeenas rihtā abi řaimneeka dehlē bij aiřbrauluľřči uř Īeepaju un řčo prombuřřini isleetoja kalpones, uřřrukdamas wežim plřřt. 7 no rihta gullā. Weena mehginaja wežajam wiřram řařčnougř riřķļi. Īřžehľās řpeřřkofřčanās; bet wežim gadijās palihģs — nejauľřči eeradees muřřneekř, un tā winam isdewās atřwabinatees no uřřružejam. Īrobinaš polizija apžeetinaja abas jaunās feeweetes. Winas nodotas Īrobinaš ismeľřčšanas teefneřim un aiřweřtas uř Īeepaju.

No Skrundas (Kuldigas apr.). Īar naudas isřčķeeřčšanu weetejā pařta řantori „Īib Žeitg.“ řino: Skrundas pařta nodatāt jau řopřč heržoga laiķeem peeder řewiřčķs semes gabals, masas muiřčinas apmehřā, kuru apřřahđā řatřeiejš pařta nodatas preeřčņneekř ar řawu inwentaru. Īagadejais Skrundas pařta nodatas preeřčņneekř Īazenberģs, kureřč jau 21 gadu deen pařta reřorā, bijis řawa, pařta deeneřtā miruřčā tehwa peřřnahžejš. Re-woluzijas laikā rewoluzionaras darbības deht kařds nodatas eerehđnis tizis atľaiřřs no deeneřta. Šchis eerehđnis nu denunžedams beř miteřččanās Īibeľejis řawu bijuřčo preeřčņneeku, un peepreedis winu pee leelām mařřařčšanam teefat un adwofateem kuras peđđigi wiřus wina ľibřseľķus isputinajuřčšas un žitřahř řařřtigo wiřru padarijuřčšas par al-koholiķi. Veefčšas rewiřřijas řahđijuřčšas, ka pařta nodatā ľibřř pat pehdejam laikam wiřř ľabā řařřtibā. Īitai pee pehdejās rewiřřijas 8. martā useets kařē 3000 rbf. leels isřrubřķums. Īā ka Īazenberģam nebijis naudas, ar řo atľibřřinat isřrubřķumu, tad winřč no amata atžetis un nodots teefat.

No Īihjas. Īuhřru žeta taiřřtaju řodisčšana. Īā ka 31 Īihjas řaimneekř, neřkatotees uř kontrakta noteikumeem un wairakřařřteju uřaižinajumu řawus žeta gabalus uř leelžeta, kureřč wed no Īeepajas žaur Īrobinaš meřčlunga muiřču uř Īihžu, neuľľabojuřči, Īrobinaš polizija winas apřubřřejuře pee meerteefneřčša, kureřč winus par žetu netaiřřčšanu řodijis ar 5 rbf. resp. 1 deenu areřta un uřdewis wineem atteežigos žeta gabalus řaweř řařřřtibā ľibřř řč. g. 15. majam, bet pretejā gadijumā dewis polizijai teefřbu atteežigos žeta gabalus ľiķ isľabot uř wainigo reřķina. Ščo řpreedumu gan niřženeeki pařřubřřejuřči uř meerteefneřču řapulži, bet te pirmās instanžas ľeħmums pilnā apmehřā tizis apřřiprinats. Īaudas řodu řamat-fajuřči titai 8 řaimneeki, řamehř 23 řaimneeki, isľķaidrodami, ka wineem neefot naudas řo řamafřat, iswehlejuřčees areřta řodu.

„R. A.“

Baltijas generalgubernatora amatu, kā kreewu awiřes řino, no Īemts galigi atžet. Peřž uřřrukuma generalim Īořčķewam reakcionarās aprindas gan wehl wiķeem řpeheem nopuľřejuřčšas peerahđit, ka Baltijā generalgubernatora amata newar atžet, bet tas neiřdewees. Īi-juřčšais Baltijas generalgubernatora řanzľejas direktors, eefřčľeetu ministrijas padomes ložķļis, řlepenpadomneekř P. M. Īořčķins eefneedřis ministru preeřčņneekam P. A. Īolipinam kařdu rakřtu, kūrā isřteħlojis Baltijas apřabřķus un peerahđijis generalgubernatora amata atželčšanas nepeezeeřčamibu. Īařřiprinata apřardřřba peřž kreewu laik-rakřtu řinam kařdu laizinu gan wehl pařtabweřřot, bet ari winu, ja wiřř palikřřot meerigi, driřř atželčřot.

Īwotu semes leetā „Īolos Īořřwi“ řino, ka oktobřřitu řeakřijai eefneegto preeřčľķķumu par 18. februari 1893. gadā isľaiřřā Īiřaugřřakā noteikuma 2 panta pa-pildināřčšanu tai řinā, ka Īiřsemē Īwotu semes un Īgaunijā řeřřđatu semes pařřodčšana buřtu atľkaujama uř teem pa-mateem, kařdi pařtabwejuřči jau pirms minetā noteikuma isľaiřčšanas, — eefřčľeetu ministrija isľķaidrojufe řčo preeřčľķķumu par nepeemam u.

I. Baltijas řčurnaliřtu kongreřs Īigā 21. un 22. martā. Īanahřuľřči uř řčo kongreřu, deemřčehľ, bija titai kařdi 50 řčurnaliřti, kuri, kā bija ređřams, repreřenteja mehřeni liberalo ľatweeřču, wahžu, kreewu preřř. Īo ľatweeřču řčurnaliřteem kongreřā ređřeja gandriřř titai „Īřimtenes Weřřľneřčša“ ređakřijas ložķķus un ľibřř-řrahđneekuř. Kongreřā truhķa kā galeji ľabo, tā radikalo un galeji kreiřo partiju eefřtatu pařřřahžeju. Ščo kongreřu tapeřž greuřti eefřtatit kā Baltijas řčurnaliřtu kongreřu. Kongreřa řariřřotaji, beř řčaubam, nodarijuřči leelu řķuhđu, nolikdami 3 rubķi leelu eeejas naudu. Īatweeřču řčurnaliřtu wairumam tas naw pa řpeřjai. Īini tapeřž buřř jutuřčees kā atřumti un warbuřř domaja, ka kařds kongreřs ar 3 rubķi leelu eeejas mařřu buřř titai kařds ľungu kongreřs un naw preeřč nabaga rakřneeka. Īas wiřřadā řinā nořčehľojami. Īaweľřas, lai turpmař kařdas augřřas eeejas mařřas wairš nebuřtu. Kongreřā starp žitu nolehma, dibinat Baltijas řčurnaliřtu beedribu. Īibinamā řčurnaliřtu beedriba, řaprotams, titai tad neřis ar pilnu teefřbu

wahrdn Baltijas ſchurnalisti beedriba, ja wiak teefham buhs wifu ſtrahwu representanti. Par pafchu kongrefu turpmaſt plaſchati.

Rigas pilſehtas domneeku wehleſchanu reſultats. 19. martā ſch. g. par Rigas pilſehtas domneekem eewehleti: Teodors Buſchs, kurſch dabuja 2883 balſis, Michails Neſterows ar 2882 balſim, Karlis Bernhards Belmiſch dabuja 2882, Pauls Groſsmans 2881, Juris Laſdiniſch 2881, Ananijs Triſenows 2879, Karlis Leſers 2878, Iſcharls fon Breckers 2877, Guſtaws Heinicke 2877, Woldebars Piſkens 2873, Jahnis Wirſs 2848, Andrejs Guſews 2845, Michails Swanows 2843, Alfrede Jaffchs 2843, Fedors Kamfins 2842, Swans Laſchtows 2842, Emils Lehmans 2842, Karlis Jauchs 2842, Fridrichs fon Samſon Himelſtjerna 2835, Michails Guſews 2792, Wilhelms Döllens 2792, Leonhards Guſtaws Grunau 2780, Karlis Lejin 2386, Jahnis Rihters 2319, Ernſts Kanehls 2238, Kriſchjahn Kergalws 2317, Jekabs Reinfeldis 2317, Juris Blau 2316, Jahnis Brigaders 2316, Konſtantiſch Beſſchens 2315, Fridrichs Bomens 2310, Fridrichs Groſſwalds 2278, Jahnis Muſſche 2274, Arnolds Pabſts 2272, Karlis Galwiniſch 2270, Alekſanders Jahnis Wilis Frey 2270, Sergejs Schutows 2270, Karlis Sehja 2268, Nikolajs Pirangs 2268, Nikolajs Nitorows 2267, Ernſts Oſoliſch 2267, Auguſts Auſenbergs 2262, Georgs Armiſtedts 2236, Andrejs Kraſtkalns 2229, Georgs Kerkowius 2227, Roberts fon Buengners 2226, Heinrichs Frobeens 2226, Frizis Weinbergs 2225, Bernhards fon Schuberts 2225, Jahnis Jekabs Erhards 2225, Roberts Baums 2224, Adolfs fon Bergmans 2224, Konrads Bornhauptis 2224, Jahnis Karlis Hartmans 2224, Arturs fon Reusners 2224, Matſmilians Ruchtbergis 2224, Guſchens Blumenbachs 2223, Georgs Girgenſons 2223, Nikolajs fon Karlsbergs 2223, Wilhelms Kerkowius 2223, Nikolaj Pławneeks 2223, Wilhelms Reimers 2223, Georgs Rudſits 2223, Kriſchjahn Steinerts 2223, Hermans Stieda 2223, Jahnis Beijermans 2222, Guſtaws Matſmilians fon Haſſners 2222, Karlis Rimels 2222, Arnolds Plates 2222, Edwards Jürgens 2222, Jahnis Behms 2221, Frizis Beſchinkſis 2221, Rudolfs Heerwagens 2221, Juliuſs Dahlfelds 2221, Nikolajs Merkufjems 2221, Wilhelms Kreslers 2220, barons Feliks Lizens 2220, Alfrede Strausmans 2220, Peters Steinbergs 2219, Nikolajs fon Klots 2207.

Kandidatos: Albins Bogels dabuja 2081 balſi, Alekſanders Wintſch 2079, Wilhelms Wegeners 2078, Guſchens Schwarz 2075, Karlis Millers 2054, Leo Berkhols 2039, Nikolajs Rimels 2039, Guſchens fon Bergmans 2032, Ernſts Rauthe 2028, Fedors Utſin 1607, Martiniſch Wiljons 1532, Martiniſch Stahls 1469, Michails Kuſnezows 1466, Pauls Niebenſohns 1466, Nikolajs Nikitins 1464, Witolds Wiſchnewſtis 1417.

Beſ tam wehl dabuja: Fr. Alberts 665 balſis, G. Arnemans 665, S. Auſiniſch 666, W. Baltahhols 664, K. Baumans 647, Arwids Bergs 669, Ed. Behrſtaſch 628, S. Behrſtaſch 620, Birkmans 613, P. Biſneeks 664, M.

Buzlers 664, M. Wiſſne 661, K. Wihtoliſch 658, L. Wirſchikowſtis 653, D. Golts 664, A. Grünups 667, P. Dannenbergis 664, Aug. Dombrowſtis 666, Sadworows 577, W. Samuels 666, G. Semgals 665, Selbergis 573, P. Sebris 660, S. Ijins 662, Dr. Raſparſons 664, S. Raugars 667, P. Kauliniſch 619, Kirſjut 570, A. Knagge 668, Kolofows 615, Swans Laſchtows 613, Leontjews 609, Dr. Lufins 665, inſcheneers Lunſtis 661, Matejunas 659, Mikewſtis 662, K. Migla 663, Jahnis Mime, 614, Jek. Nikolajews 613, Nowitows 615, Jahnis Oſols 660, Fedors Pawlows 658, S. Paegle 660, Jahnis Pelude 616, Fedors Petrows 616, Arnolds Preedits 619, P. Radſtaſch 619, Dr. Reinhards 666, P. Semenows 665, B. Sirotkins 658, M. Stankewiſchs 661, Skreya 624, Jahnis Straupe 662, Strautiſch 618, H. Upits 660, notars Chmekewſtis 662, Stengels 661, Karlis Jeliſch 614, Jekabs Stahls 615, Jekabs Stumbergs 665, Schimofunas 660, Sigismunds Schiſchko 659, Kriſchjahn Schulz 660, S. Jantowſtis 660, Sim. Jaffenas 660. Tahlak J. Purgalws dabuja 49 balſis, M. Oſoliſch 47, H. Millers 45, H. Baumans 16, Aug. Schmidis 2, A. Nikiforows 2, Andrejs Balods 1.

Tā tad uſwarejuſchi wahzi kopā ar Fr. Weinberga un beedru partiju. Balſu ſchoreis nobots ap 2900, pagahjuſchu reis turpreti ap 3100. Pee wehleſchanam peedalkjuſchees, redſams, tikai 65%, kamehr pagahjuſcho reis 75%. Daudſi tā tad ſchoreis iſturejuſchees weenaldfigi. Schee weenaldfigee bej ſchaubam peefkaitami oſoſizijai. Wini nepredalijās aiſ ta eemeſla, ka oſoſizijai tagadejos apſtahklos nebija zerams uſwaret. Bet tomehr oſoſizijas kandidati wehl arween dabujuſchi ap 600 balſu. Ja eewehro, ka pagahjuſchās wehleſchanās wahzeefchi dabuja ap 2000 balſu, tad war flehgt, ka Weinbergim fekojuſchi tikai kahdi 200 latweeſchu wehletaju. Aiſ eewehleteem latweeſchu domneekem tā tad neſtahw latweeſchu plaſchakas aprindas, bet tikai maſa latweeſchu ſaujina. Fr. Weinberga un beedru kandidati Rigas pilſehtas domē tā tad eenesti uſ wahzu kameeſcheem, jo latweeſchu wehletaju leelum leelais wairums, azim redſot, tos naw wehlejuſchi, bet waj nu pawifam atrahwuſchees no wehleſchanam waj ari ſawas balſis nodewuſchi oſoſizijas kandidateem, no kureem ſagaidija ſawu intereſchu labaku aiſſtahwefchanu nekā no Fr. Weinberga un beedreem.

Kara teefa iſteefaja 13. martā fekoſchas politiſkas prahwas:

1) Pret Tirſchkewas pagaſta, Telſchu apr., Frizi Zeru (21½ g. wezs) un Wez-Auzes ſchani Akermani (24) par wiſna laupifchanu. 1905. g. 2. dezembri kahdi 50 wiſreeſchi eebrukufchi Wez-Auzes muiſchā un nolaupijufchi lungu namā no ſkapja grafam Medemam 7—8 ſintes. 13. dezembri wehl leelais kauſchu pulks eebruzis muiſchā, atrafijis ſulainim wiſna pagraba atſlehgas un aiſneſis no pagraba ap 1500 pudeles wiſna; bet peewafarā kahds nepaſiſtams wiſhrets uſaizinajis muiſchas kaudis glabht ſawas mantibas no funga nama, jo tuhlin to nodedſinoſchot, un — tas ari notizis jau pehz neilga laizina. Grafs Medems uſdewa ſaudejumu par ſintem — 350 rbk., par ſchaujameem peederumeem — 150 rbk., par wiſnu —

6000 rbf. un par namu un mantibam — 120,000 rbf. Winšč wehlat usrahbija wainigos, weenu noschahwa foda ekpeditzija, bet wehlat diwus us Jelgawas kara teefas spreeduma pamata, kamehr zitus noteefaja Rigas kara teefa. Ufermans un Zers bija nosudufchi. Bet tagad tee ari atrasti un nodoti teefai. Apfuhdsetee neatfinas par wainigeem, lai gan ari wini bijufchi kauschu pulka, kas aiseffis wiħna pudeles. Toreis bijis iſfludinats, ka waldbibas wairs neefot un ta paschas muischas, ka mantiba tajas peederot laudim. Tapehž ari laudis nehmuſchi wiħnu ne laupifchanas noluhka, bet gan, lai atturetu ſaldatus no peederschanas. Apfuhdseto Zeru teefa atfina par wainigu un noteefaja us 4 mehneſcheem zeeumā, bet Ufermani atfina.

2) Pret Lutriņu pagasta ſekabu Auſeru (20 g. wežs), ſaldus — ſekabu Swirbuli (22), Remtes — Karli Sprogi (19), Miſputes — Edmundu Brunawu (18), Zehrfiſtes — ſchani Œertu (19), ſaldus — ſchani Liſtumu (18), Ernestu Frelihu (18) un ſchani Kolmani (20) par peederibu pee ſocialdemokratu ſtrahdneeku partijas. 1907. g. 16. oktobrī ſaldū eefautteem rekrufcheem daſchi pilſehtas ſkolas ſkolneeki dewufchi proklamazijas ar muſinajumeem pret waldbibu. Kuldigas aprinka preeſchneeks Roberts Brōdrihs nowehrojis daſchus no ſcheem ſkolneekem, ſtahwedams pee loga un ſtatidamees tirgus kļajumā. Tapehž daſchus no teem drihſi atrada un apzeetinaja un tee usdewufchi ari zitus. Daudsus no teem atfina par newainigeem un tadehſ atſwabinaja no apzeetinajuma. Pee apfuhdseteem atrada ari peerahdijumus par to, ka ſaldū nodibinajufes ſocialdemokratu ſtrahdneeku partijas komiteja, kuras ložekki bijufchi apfuhdsetee ſkolneeki. Teefa atfina par wainigeem un noteefaja Brunawu zeeumā us trim gadeem, Liſtumu zeeotfni us 1 gadu un Frelihu us aſtoni mehneſcheem. Zitus attaiſnoja.

— 16. martā kara teefa iſteefaja ſeſoſchas apfuhdſibas:

1) Pret Miſupes pagasta ſchani Dſolu (33 g. wežs), Lutriņu pagasta Ernestu Pamowſki (27), Kuldigas maſpilſoni Aleksandru Mundchenu (37) un Gaiku pagasta Friži Keekſtu (25), kuri bija apfuhdseti par peederibu pee rewoluzionareem 1905. g. Kuldigas aprinkā, un ka tahdi nolaupijuſchi eerotſchus firſtam Liewenam wina muischā, ka ari ziteem apfahrtnē. No ziteem lihds wainigajeem pee tam nosudufchi ſtudents Œiferts, Radowſkis un Malkzertis. Apfuhdsetos teefa atfina par wainigeem un noteefaja noſeedsneeku nodafas us 1 gadu katru, atnemot wiſas teeſibas un preeſchrozibas.

2) Pret ſemneekem Martiņu Wilku un Andreewu Sermuli par peedalifchanos dumpi 1905. gadā Kuldigā. Sermulis laſijis naudu eerotſcheem, Wilks atkal nodarbojees ar leelgabalu uſtahdiſchonu. Abus teefai nodotos ta noteefaja pee ſpaidu darbeem us 4 gadeem, atnemot wiſas teeſibas un preeſchrozibas.

— 18. martā kara teefa iſteefaja ſeſoſchas apfuhdſibas:

1) Naudites pagasta 33 g. wežais ſchans Grandowſkis bija apfuhdsetis par to, ka 1908. g. auguſtā Rigā bijis ſ. d. partijas ložeklis un ka rajona preeſchſtahwis glabajis

eerotſchus, patronas, daſchadus partijas reſkinus un laſijis naudu partijas wajadſibam. Winau noteefaja pee ſpaidu darbeem us 6 gadeem.

2) Mundales pagasta Katrina Uferman (33½ g. weža) un Lahdes pag. Andreews Rebainis (21½) bija apfuhdseti par peederibu pee ſ. d. partijas un nelegalas literaturas iſplatiſchānu. 1907. gada waſarā polizija un ſchandarmerija bija nowehrojufe, ka kioſka pee Suworowa tilta noderot Rigas kara organizazijai par ſaſtapschanos un koreſpondentſchu iſmainas weetu. Kioſkas turetajs gan bija Karlis Birſneeks, bet par pahrdeweju winau kalpoja Katrina Uferman, kuru tur apmeklejuſchi partijas propogandisti „Puſchkins“ un „Leo“. Iſſtratot winas dſihwofli atrada groſkau ar daſchadeem rokrakſteem, wehſtulem, reſkineem par eerotſchu peggahdaſchānu u. t. t. Pehž kahdas adreſes par dalibneeku apzeetinaja Walmeeras apr., Wejmuischas pagasta ſkolotaju Andreewu Rebaini, pee kura ari atrada nelegalu literaturu, no kuras daſchas grahmatas bija dewis ſkoloneem laſit un

A. B. Šwolſkis.

pat lizis deklamet daſchus rakſtus klaſē wiſeem ſkoloneem preeſchā. Apfuhdsetee neatfinas par wainigeem un Uferman iſſkaidroja, ka pee winas atraſtais wiſs peederot kahdai Peterſon, no kuras wina to ſanehmufe uſglabaſchānai. Uferman teefa attaiſnoja aif peerahdijumu truhkuma, bet Rebainis neſen nodots Reweles kara teefai. „Dſ. W.“

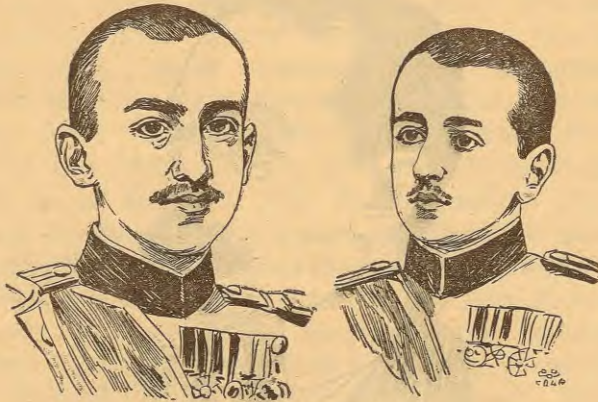
Zeela prahwa naħ 7. aprili kara teefas iſteefachānā. Apfuhdseti ir 74 zilweki no Lūkuma apfahrtnes, kuri kopā ar ziteem, eebrukufchi 1905. g. 30. nowembrī Lūkumā, eemehmuschi zeeumū un atſwabinajuſchi politifkos apzeetinos, iſpoſtijufchi aprinka preeſchneeka barona Raħdena namu, pilſehtas polizijas waldi un 2 degwiħna pahrdotawas, aifbarikadejuſchi durwis u. t. t. „Dſ. W.“

Ahrſemes.

Auſtro-Ungarija ar Waħžiju triumfē un ſwin uſwaras ſwehtkus. Raħaga Serbijai bija japasemojas un bija ſpeeſta padotees Auſtro-Ungarijas gribai. Raħkā ſem wirſrakſta „Serbijas kapitulažija“, „Berliner Tageblatt“ paſchapsnigi pawehſta, ka Anglijas, Franžijas, Italijas un Kreewijas ſuħtni Belgradē ferbu waldbibu uſaižinajuſchi Auſtrijai wiſ-

drihsakā laikā atbildet. Pēc tam gan mineto 4 leelwalsjtju fuhtai ferbu waldibu meerinajuschi, ka Austro-Ungarija nedomajot aistkari Serbijas neatkaribu waj trauzet Serbijas usplaukschanu un aprobeschot Serbijas kara spehta d a b i f k o attihstibu. Dstiksch klufums waldijis ferbu tautas weetneeku namā, kad nolastis schis leelwalsjtju pastaņojums. Tautas weetneeki it kā fastinguschi usklauskuschees ferbu tautas ilgu nahwes spreedumā. Neko darit. Serbu waldiba, kura negribēja stahteas ar Austriju sarunās, bet Bosnijas-Herzegowinas leetu nolika leelwalsjtju rotās, leelwalsjtju kongresa isspreeschanai, drihs meen tad ari austreeschu waldibai Wihnē eefneedsa setoscha satura pastaidrojumū:

Serbijas waldiba atstihst, ka ar Bosnijas peeweenoschanu winaš teefbas naw aistkartaš. Wina turpmat isturefees fastkara ar teem leelwalsjtju lehmumeem Berlīnes lihguma 25. panta leetā. Paklaukdama leelwalsjtju padomeem, Serbija atfatas no sawas agratās protesta politikas. Serbija apņemas pahrgrosit sawu politiku shmejotees us Austro-Ungariju un turpmat usturet ar pehdejo draudsigus

Serbijas kronprintšchi:

Wijuschašs — Georgs.

Tagadejais — Aleksanders.

satarus. Ustizedamās Austro-Ungarijas meera nolubteem, Serbija pamastinās sawu kara spehtu lihds tam leelumam, tahds tai bija 1908. gada pawasari, atbrunos sawatneekus un neatkaus sawā semē nodibinatees jaunem partisanu pulsteem. — Austro-Ungarijas waldiba atbildēja, ka nu wina ar Serbijas atbildi meerā un ka nu war ussahst ar Serbiju sarunas par tirdsneezibas lihguma noslehgšchanu. —

Ais Serbijas, kā sinams, stahweja Kreewija, Franzija, Anglija. Kreewija taisni usswehra leelwalsjtju kongresa nepeezeschamibu, kura isspreeschanai nododams ari Bosnijas-Herzegowinas jautajums. Bet kad Kreewija peepeschi peekahpās, tad Serbijai nekās zits neatlika kā padotees Austrijas gribai. Leelakā ferbu apdsihwotu semju data nu peeder Austro-Ungarijai, jo ferbu pawisam ap 11 milj. un Serbijas karalistē dsihwo tikai kahdi 2½ milj. ferbu. Saprotams tapehž ferbu ustraufums, bet saprotams ari kreemu tautas fastutums par tahdu isnahkumu, jo lihds ar Bosnijas-Herzegowinas goligu peeweenoschanu Austrijai, Kreewijas eespaids Balkanu pusfalā pagalam satrizinats. Welta Balkanu flazischanā kreemu asnim. Kur

flaws islehja sawas asnis waronigā zihnā tur tagad lungs — germans. Franzijai Balkanu pusfalā naw nefahdu leelu intereschu. Wina tik pabalstija Kreewiju. Saprotams, ka pangermanischa wahjinaschana, kas buhtu notizis, ka Kreewijas diplomatija buhtu uswarejuse, buhtu nahkuse sawufahrt ari Franzijai un Anglijai par labu. Pahrschteiguse Kreewijas diplomatijas tahda pehlschana peekahpšchanās, sinams, ari Franziju un Angliju. Kreewijas peekahpšchanās, kā ahrsemes un eefschemes laikraksti wehsta, notifuse us Wahzijas pastaņojuma pamata, ka Wahzija gatawa us karu un ar eerotscheem pahrschahs Austrijas prasbas. Wehsta, ka wahju waldiba pat draudejuse Rihlē usbrukt kreemu brumu kugeem, kas patlaban tur atrodas. — Negribedama kara fastumā saudet sawu Baltijas juhras floti lihdsigi kā kara fastumā ar Japanu, Kreewija peekahpšes. Walsst domes presidents Homjatows Bosnijas-Herzegowinas peeweenoschanas atstihschanu usklata par kaunu. Domē runā par diplomatisku Isuschimu Knass Arufows runā par neapstinigu rihzibu. Naw brihnums, ka kreemu laikrakstos tapehž parahdas sinas par Iswofsta atkapschanoš, kā pilnigi drošču leetu.

Saschutums ferbu tautā bet tik leels, ka wifai Kara-georgiewitschu dinastijai weegli war peenahst gals. Nepeetiks laikam tik ar kronprintšcha Georga atsazischanos un ar Aleksandera isfludinaschanu par ferbu trona mantineeku. Ahsemju awises wismas sino, ka ferbu karalis Peters nedomajis atsazitees no trona un isfludinat, ka ne wisch, ne wina dsimta wairs negrib Serbijas trona un atfatas no wifam teefbam us to. Par Serbijas trona kandidateem awises jau daudšina gan angku, gan wahju, gan danu, gan sweedru printšhus.

Berlinē, 18. (31.) martā. Deputatu palata pabeidsa pirmā lasijumā statit zauri likumprojektu par kalnraktuwju strahdneeku darba deenas gorumu. Pehž scha likuma darba deenas garums nedrihst pahrsneegt dewinas stundas. Likums nahst spehka ar 1. janwari 1912.

Grass Zepelins ar sawu gaisa kugi no Fridricha ostas aibranza us Mincheni, kur to leeliski sagaidija. Zepelins jau laimigi atgreesees no sawa gaisa zefojuma atpakal us Fridricha ostu.

Franziā isdariti mehginajumi ar kahdu jaunu leelgabalu, ar kuru warot schaut 6 schahweenus minūtē.

Romā, 1. aprili (19. martā). Tautas weetneeku nomā notika autainsi stati. Republikanis Matodschu pahrmeta waldibai, ka ta turotees us weenu rofu ar garidsneezibu, no kam teefot apdraudeta brihwiba. Pēc scheem wahredeem fastehlas tautas weetneeku starpā tahds trofnsis, ka sehdi nahzās pahrttraukt. Pehž sehdes pahrttraufschanas tika issteikta waldibat ustiziba ar 270 pret 74 balsim.

Rujorkā, 33. (18.) martā. Ischilikore, Ohio walssti, usstrehja gaisā 400 mahrzinas dinamita, pēc kam 8 zilweiti dabuja galu un 11 tika eewainoti.

Walejas wehstules.

Nr. — W. Nestahw muhju warā.
L. — A. Neest. Naw dsēja.

„Mahjas Weesa“ nahkofchais numurs Leeldeenu deht isnahks zeturtdeen, 2. aprili.

Redaktors: Dr. philos. P. Sālists.

Špashneeks un isdewejs: Dr. phil. Arnolds Plates.

August Mentzendorff,

Grehzineeku eelâ Nr. 18.

Kolonialprezes. Delikateses.

Kasijas dedsinatawa ar elektrisku eerihkojumu.
Savanas un mahzu zigari.

R. Nebelsiecka pehzu,
Kalku eelâ 11, blatus trahstajei,

gumijas un
metala stempeli
grawuras,
flischejas un
trahsas

peedahwâ lehti glib-
takâ iswedumâ jau kopšâ 24 gadeem.

Kas wehl schini wafarâ kahdu labumu wehlas panahkt no
atmatkojoshâs un weegli iswedamâs
besalkohola dsehreenu,
mineraluhdenu,
anglu limonadu,
peena-schampaneefcha,
putojofchu wihnu
u. t. t.

fabrikajias, lai nekawejas jau tagad wajasigo eerihkojumu pastellet.

Naw wairs laika ko sandet!

Suhs atradifat labalos un lektalos:
kolonu aparatus (schkibrâi oglu stahbet),
paschattihstajus (oglu flobbes pagatawofchanai),
peena trankus, balonus, uistahdamos trahnus,
nopilditajus pudelem un sifoneem,
pumpjus, destilefchanas aparatus u. t. t., u. t. t.
leelâ iswehlê manâ noliktawâ.

Hugo Herm. Meyer — Rigâ.

Wisada weida mashinas.
Firma pastahw 36 gadus. — Agenti teef mekleti.

Veeldeenas olas
ij schokolades, marzipana, karamela u. t. t.
ar un bes pahrschweigumeem.
Veeldeenas bonbonjeras
u. t. t., u. t. t.

peedahwâ leelâ iswehlê
twaika schokoladu fabrika

Th. Riegert, Rigâ,

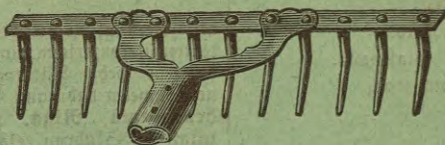
Kalku eelâ Nr. 18, „Ulei“ namâ.

Kauf-eelâ Nr. 16.

Weenmehr dabujamas
daschadâs zenâs
isrihkojumu biletes.

Crusts Plates

grahmatu tirgotawa Stahrau eelâ 13.

Dahrsa leetas

dahrsneekem un laukfaimneezibam,
behrenu dahrsa leetas,
la arti wifus

bischkopibas peederumus
peedahwâ

Johannes Mitschke,

Tehrandu pretfchu un eerotfchu noliktawa, mahju un fehku
leetu magasina.

Telefons Nr. 539. Rigâ. Kungu eelâ Nr. 11.

L. H. Woronzow,

Kalku eelâ Nr. 38, Kungu eelu stuhri,
peedahwâ leelâ iswehlê par mehrenâm zenam

eeswehtifchanai

melnus un trahsainus wilnas stofus

labâfâs kwalitates
glucos audumos, jaunâm stihpam, diagonal un fantasiju musturos,
tablaf:

batistus, muselinus, satenus, kristalines,
ginghams, nappenlustres.

Baltijas sehklu audsefšanas sabiedrības

Rīgas filiāle

pārdo un pēfuhā sem pilnīgas galwofšanas par sehklu tīhribu un dihgfšanas spēju, kā arī galwo, ka ir pilnīgi bef abholīna fīhda

wīfas sortes abholīna, plawu sahles, lopu rahzenus, burkānus, labības sīru, wīhku un mescha sehklas.

Kantoris leelā Pils-eelā 16, spēhkeris Arsenālu eelā 5, no 1. maja seh. g. Kantoris buhs Rāfku eelā 7.

Pastellejumi zaur wehstulem teek us pehzmaksu par dšellszēku īsfuhāttī.

Pirmā Kreemu Apdrofšinasšanas Beedriba

dibinata 1827. Sw. Peterburgā.

Pilnīgi eemāfats pamata kapitāls 4,000,000 rbl.
Reserwes kapitāls (ult. 1907. g.) 8,800,000 "

Uguns apdrofšinasšana. Dīhwības un renschu apdrofšinasšana.

Kolektīwu un atsewīgchu nelaimes gadījumu apdrofšinasšana.

Dšellszēku un twaikoru nelaimes gadījumu apdrofšinasšana

us wīfu muhšču un pret weenreifeju masu premijas maksu.

General-agents:

R. John Hafferbergs, Rīgā,

Kungu eelā Nr. 22.

Agenturas:

Arensburgā: H. Schwallbach.
Ainaschos: Jul. Erhardt.
Alufnē: Dr. B. Raue.
Adamnīschā: C. v. Gutzeit.
Bolderajā: H. Uniwēr.
Kemeross: Jul. Baehr.
Lejas muischā }
Waltas apr.: } A. Wilhelms.

Limbachos: Th. Hansen.
Lubānē: A. Augustin.
Raf-Salazē: Dr. C. Rosit.
Nenbadē: P. Moltrecht.
Opē: A. Ruffschbachs.
Ruhienē: Dr. A. Lane.
Strihweross: M. Rose.
Stujenē: W. Semel.

Smiltēnē: Paul Lusch.
Slofā: Rob. Walter.
Stulmanoss: K. Keefner.
Walfā: R. Schmidt.
Walmeerā: A. Hesse.
Werawā: Dr. A. Karp.
Wez-Gulbenē: v. Glafenapp.
Zehfīs: Wilh. Trampedach.

Dšells gultas,
behrnu ratīnus,
masgajamos stekus,
petrolejas wahritājus,
tehnikaschinas,
emalj. wahramus traukus,
petrolejas krahnis,
stikla un fajansa prezes,
nikela un alfenida prezes,
peedahwā pa lehtafām ženam
J. E. Mufschke
lampu fabrikas noliktawa
Terbatas eelā Nr. 18.
Metala kapu kromi
leelā tīwehstē lehtī.

Plafati

atteezotees us eesju bileschu nodofli teatreem, konceriteem un ziteem īsrīhkojumeem pehž Wīdsemes gubernatora noteifumeem dabujami **Ernsā Plates** drūtatawā, Rīgā, pee Petera basnīzas un Stahrau eelā 31.

Sehklas.

Peedahwaju wīslabaki dihgstofchas un pareifafas sortes

dahrfa faknu, lopbarības augu un puku sehklas.

Pilnīgas ženu rahditājus īsfuhāta par wēlti.

Dr. Arais,

Rīgā, Alekfandra eelā Nr. 36,

sehklu tīrgotawa un puku wēfals.

L'URBAINE

dīhwības apdrofšinasšanas sabiedriba.

Pamata kapitāls: 12,000,000 franki.
Reserwes kapitāli: 170,000,000 franki un 8,500,000 rbl.

Spezialitate:

Apdrofšinasšana ar premiju brīhwību sīmības gadījumos, bef premijas paugstīnasšanas. Us nahwes gadījuma apdrofšināta kapitāla īsmāfšana dārba nespehības gadījumā.

General-weetneeks pr. Wīdsemes, Sgaunījas, Kursemes un Plestawas gubernam

A. W. Döllen, Rīgā,

Erromantīneeku bulwari Nr. 11.

Rīgas Pilsētas Lombards.

No 17. aprīlī 1908. g. līdz 30. aprīlim 1908. g. ceļinātas
leetas no Nr. A 115150 līdz Nr. A 126566, tā arī ceļinātas leetas
Lombarda nodalā I. no 17. aprīlī 1908. g. līdz 30. aprīlim 1908. g.,
no kīlu sīmes Nr. 70072 līdz Nr. 71997 (ja nebuhtu jau īspirtas
maj pagarinātas) nāks 2. un 3. aprīlī 1909. g.

pulksten 10 pr. pusdeenas,
Pilsētas Lombarda telpās, Cīrgu eļā Nr. 12,
īshtrupeschanā.

Pehdeīais termīsch preefch augfchejo kīhlu pagarināšanas maj
īspirtšanas īr deena preefch īshtrupeschanas. — Uftrupē panahftee pah-
folijumi teef pehž kīhlu sīmes ufrahbīšanas īmakfati.

Phoenix ahtfchujmafchina!

Zabafā fchujmafchina gimenei,
ruhpneezībai un īnduftrījai,
jo rotejofchais mechanīfms mafchinai fneefb
eewehrojamas preefchrozības.

Phoenix fchuj, īfchuj un ftepe wīshahtraht.
Phoenix eet wīshweeglafi.

Phoenix nepafīhst gandrihš dīlfchānu.

Phoenix īr weentahfchī rīhlojama.

Stahwam īr dubulti bumbīnu lehgert.
Rawejofchī trauzejumi maj dahrgas repara-
tūras pee Phoenix mafchin. pīlnīgī īfshlehgētas.

Weenīgā pahrdofchāna
W. Ruth, Rīgā,
Kungu eļā Nr. 25.

Rofas fchujmafchīnas
(Singers fīfemas)
no 20 rbl. — fahfot.

Virma Rīgas ratu atfpern un afu fabrika

J. M. Kramer, Rīgā,

Behju eļā Nr. 9, telefons Nr. 1107.

Spezialitates: ratu atfperes un afes, patent, puspatent
un fwehru afes, tā arī wīfas ratu dalas,
ratu kronus wairaf. fāfon., atfaitu fcharnīres.

Rahpshchūs, rumbu rīnkūs, dīhstīeles rīnkūs, īlfku fcharnīres, ratu
turwījus, greefšas bukfes, īsgrefojumūs wairatos fāfonos.

Adrešī eewehroti!

Dabīga leeluma portrejas

(35×45 cm.) pehž katras gīhmetnes

par tīfai 1 rubli

pagatawo mahīfšas atelē

„Rembrandt“,

Rīgā, Marfštalū eļā Nr. 2, Goerke namā.

Adrešī eewehroti!

Pehrzeet ahtfchujamas mafchīnas

„Baltica“

Wīnas īr bej konfurences, weentahfchafātās un īturīgafās
konfufufzījas. **Ideals no fchujmafchīnom,** fās uflabo
darba fpehju un dob labu pelku.

Dabujamas tīfai

J. Kronberga fchuj-, adamu mafchīnu
un welofīpedu weikalā,

Rīgā, Kungu eļā Nr. 28.

Blīndhenes eksport = alu

peedahwā

J. Stritzky, alus darītama.

Wīfī feparatori, furi flīkti nokrejo,
dod īfdeenfchklus fandejumūs.

Vai netaptu leetotas tahdas mafchīnas ap-
mainā pret wezeem feparatoreem teef doti
jauī

„Alfa-Lawal“ feparatori

apmehram ar weenadu, fā pee wezas mafchīnas
darba fpehju, eewehrojami lehtafi pret kato-
loga zenam.

Apmainama feparatora fīfema un ftab-
woklīs neteef eewehroti.

Apmainā neteef nemtas zentrifugas,
furas pahftrahdā mafaf par 5 fpaini fūndā, fā
arī lehtas, neatfariģi no wīnu darba fpehjas, tā
fauzamas „femneeku“, „mahīfaimneeģības“ un zītas
tamlibdīģīgas **neīsturīgas mafchīnas,** furas flīkti
nokrehjo tuhlin pehž pīrfchānas.

Mofazījumūs, fem fureem teef apmainīti wezi
feparatori, fā arī „Alfa-Lawal“ feparatoru un
zītu peenfaimneeģības mafchīnu katalogus īfshūta
uf peeprafījumu par wēlti.

Tīrdsneeģības nams „Alfa-Nobel“

Warschawā.

Sw. Peterburgā.

Smīfā.

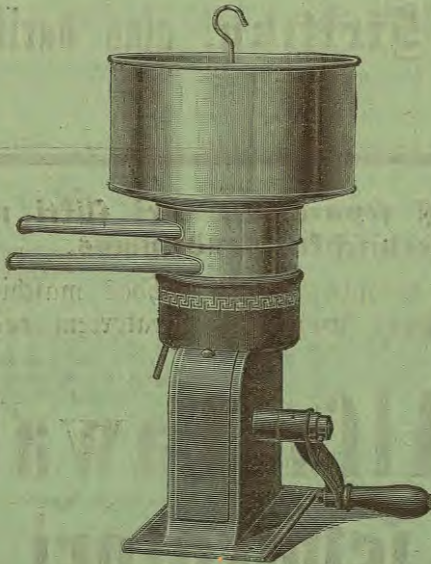
Wisu flimū eewehribai,

kuri flimo ar nervu wahjibas, histeriju, nervosas dšmuma organu nespehības, pahrpulešanos, pamiršānu (Lābmung), mugurtaula dšlona, wežuma nespehību, sirds darbības traucējumos (sirds aptaukšanās, sirds pahrmehr. pulst, sirds eelaischana, neweenada pulsteschana), masafinību, rematismu, sifilisu, blakus parahdības dšhwfudraba dšeedneezibā, tuberkulozi, pulsahderu fazeteschanu, alkoholu u. t. t. kā arī wifēem isweselejušamees. — Tirdšneezibā parahdijušamees weseleibat kaitīgi Spermina wiltōjumi, kuri sem daschadeem nosautumeem tirdšneez. islāisti, tadeht pehrtot wajadsigs raudsītees uš nosautuma „Sperminum — Poehl“ un peepraf. to original-palojumā no Prof. Dr. v. Poehla un dehlu. Organoterapeitiska Instituta, Peterburgā.

Wifē Kreemu un ahrsemes literatūrā atrodoschēes daudšfahrtēji eewehrojumu sinatnes wibru un ahrstu nowehrojumi, par Spermina labwehligo eespaibu, atteežas weenīgi uš prof. Dr. v. Poehla Sperminu. — Poehla Spermins dabujams wifās apteekās un apteeku pretšhu pahrdotawās: 1) pileenu weidā (Essentia Spermini Poehl) 1 satons — 3 rbl., 2) preefš apalščahdas eesprizejumeem (Sperminum-Poehl pro injectione) 1 kasite 4 eespriz, 3 rbl. un 3) preefš klistra eespriz. (Sperminum Poehl pro clysm.) 1 kasite 4 eespriz, 3 rbl.

Uš wehleschānos isfuhstam nesen isnahtušcho grahmatu: „Spermina — Poehl eespaidi daschadās flimibās“ (140 lapp.) fastahdita uš nowehrojumu pamateem, no ahrsteem un flimeem. Ahrsteem uš wehleschānos isfuhstam spezielu sinistu literatūru.

Profesora Dr. v. Poehla un dehlu Organoterapeitiskais Instituts, Kimista laborat. un apteeka Peterburgā, Вaскaиiй Oceтpовъ 7 лuнiя № 18—178. — Augstlātās godalgas (Grand prix) wifās pafaulēs istahdēs un labatās medizinas autoritatu atšaufmes.

Domo zentrifuga

pahrspēhi stipruma un praktiskuma sinā zitas zentrifugas, to norahda starp zitu šefošā atšaufme:

Keel-Salazes laufšaimneezibas beedriba raksta: „Uzbildot uš Zuhfu god. peeprafšjumu deht „Geniška“ un „Domo“ separatoreem, kuruš muhšu beedri 1906., 1907. un 1908. gabos pirkušči, waram Šums sinot, ka ihwafschneeki pilnīgi ar teem apmeerinati. Maščinam ir weegla gaita un naw libš šchim bijuščas wajadsigas nekahdas reparaturas, tā kā pee mums Genišs un Domo par labeem un stipreem separatoreem teel ušstatiti un labpraht pirkti.“

Domo

zentrifuga

pahrspēhi nokrejoschānas sinā zitas zentrifugas, to rahdija starp zitu ismeģinajums Rigaš laufšaimneezibas zentral-beedribas konsum-weikalā.

Peē šchi ismeģinajuma bij redšams

- ka **Domo** nokrešo pilnīgi to peena daudšumu, kahds no fabrikas ušdots beš ka darbā aiskesetu,
- ka **Domo** weens zilweks war weegli greest weseļu stundu,
- ka **Domo** konstrukcija ir labata, ka zitam zentrifugam,
- ka **Domo** ir lehtata famehrā ar zitam zentrifugam.

Akziju sabeedriba Galenius Werkstæder
galwenā noliktawa

pee

„Pafschpalihdšibas“,

Rigā, Walmu eelā Nr. 2.

No 4711

Captol

Labakais matu ubdens

galwas ahdas tihritschānai, atšpirdsinatšānai un štwri-
nāschānai, nervu eerošina-
schānai, šewišchā ari pret
blaušgam un žaur to ro-
doshos matu isfuhšānu.

„Captol“

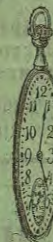
teel pagat. pehž Dr. med.
J. Eichhoff Elberfeldē uš-
dewuma un naw nekahds
noslehšumains lihdselšis.

Weenigais fabrikants

Ferd. Mülhens

Dešne pee Reines un Rigā.
Schkuhnu eelā 15.

Par 1 rbl. 50 kap. pulstieni „Росковъ“.

Š kaiti atklasti tungu labatās pulstieni no melni lodinata tehrauda, jaunatā šajona un konstrucijas, war kalpot daudš gadus beš kautkahdas labo-
schānas un reguleschānas, tadeht ka Šenseš fabrika winus jau pilnīgi noreguletus iswod ar galw. jumu uš 8 gadeem. — Tadhūs pat pulstienus I. sortes, augstata labuma un štaistata šajona tīfai par 1 rbl. 80 kap., par 2 gab. 3 rbl. 45 kap., par 3 gab. 5 rbl. 15 kap., par 6 gab. 10 rbl. 15 kap. Damas pulstieni 1 rbl. dabrgaki, segti 75 kap. dabrgaki. Zifuhsta uš pehžmatku beš eematšas. Adreset: Дeпo нoвѣшнiхъ часoвѣ „Русское Дѣло“ г. Варшава.

Stiprinafšanas

lihdseklis.

Dr. Hommel'a Hematogens

Glepenpadomneeks Dr. A. Kobylins Sw. Peterburgā: „Zefošā gadā es Dr. Hommel'a Hematogenu parafīzi 28 fastimūšchem augstā mehā ar kronistu anaemiju slimneeseem. — panahkumi pahripehja wifās zeribas, fewiški pee jauneem slimneeseem un behrneem. Panahkumi bij netil ween apeties uflabofšanā, bet fewiški azis trihtofša dšhwata fejas kraha un apeties atgreeshanās pee slimneeseem. Dr. Hommel'a Hematogens ir nepahripehjam lihdseklis pehz karstuma slimibam wiau labofshanās stabijā.“

ir no wairaf kā 5000 eeksch- un ahrsemju profeseem un ahrsteem par wislabato atfihis, dabujams wifās apteekās un apteeku pretfchu pahrdotawās.

Peeprafot fewiški jauffwer **Dr. Hommel'a** Hematogenu un pakaldarinajumi jaatraida.

Karla Balša

šchnabu, balsamu un likeeru fabrika Rigā

Wihna

leel- un fihktirgotawa

ar

eeksch- un ahrseemes wihneem.

Fabrika un kantoris: Leelā Maškawas eelā 90.

Teelnoliktawas:

1) Schaktu eelā Nr. 6.	5) Maškawas eelā Nr. 66.	8) Talsos, Kursemes gubernā, pee Hirschberga fga.
2) Meera eelā Nr. 2.	6) Slotas eelā Nr. 83.	9) Schagares pilsehtinā, Kau- nas gubernā.
3) Kaluzeema eelā Nr. 17.	7) Saunmilgrahwi, Esera eelā Nr. 19.	
4) Dinamindes eelā Nr. 30.		

Manā apgahdibā dabujams:

Gods. Statu luga 4 zehleerōš no Hermana Sudermana. Latw. no M. Waltera. M. 50 t.

Skatuwes mahkslineeks.

Šhās lugaš, solo stati. kuplejas, deklamazijas un dšhwofčas ainas. Latw. skatumem parafīziš Dejās-Kruhminš. Matkā 25 t.

Jemermuras lihgawa.

Stahšis no Waltera Stota. Latw. no A. Deglawa. Matkā 75 tap.

Brahli Karamasowi.

Romans 2 dakās no F. M. Dostojewfa. Tultojis P. Pauls. Matkā 2 rbf. 80 tap.

Trihs musketeeri.

Behtu- rifs ro- mans 2 dakās no Aleksandra Dimā (tehwa). Latwisti no Augusta Deglawa. Ar illustra- zijām. Matkā tatra data 80 t.

Neaifneegts mehkis.

Drama ņ tagadnes 4 zehl. no Apsaijas. Matkā 40 tap.

Grusts Plates,

Rigā, pee Petera basnizas un Stahran eelā Nr. 18.

W. K. Kiessling,

Rigā, piano magalina, C. Jehkaba eelā 8, blakus biršchai.

Fligeli,

Pianino,

Harmoniumi,

Klaweeru spēles aparati,

Mošču škapji

fikai labakee fabrikati par mehrenām zenam.

Debt Kapitāls Kredt

— Kursi: Kantoristeem Gramatwescheem — kungeem un damam. — Sakums katrā laikā. Prospekti par w.	Praschana ir: Kapitāls! Augstaka alga! Labaks stawoklis! — Zeen. weikaln. par walti usr. kreetn. spekus. Ludsu peeprasit.
---	---

J. Kasimirs, Rigā, Basteja bulw. 11, pr. kreew. teatr.

Ūwaika krahsotawa un kimiska tihritawa J. Anspach, Rigā.

Peenemfšanas weetas:

- Aleksandra eelā Nr. 101 (fabrikā).
- Aleksandra eelā Nr. 24, Brigadera namā.
- Suworowa eelā Nr. 11, Berga namā.
- Leelā Kehnina eelā Nr. 2, J. Anspacha mant. namā.
- Smilfchu eelā Nr. 1/3, pee birščas, „Rošjas“ namā.

Rigas Laukfaimneezibas Zentralbeedribas Konjuma weifals

Telefons 4304. Terbatas eelā Nr. 35. Telefons 4304.

Weenigais preekščstahwis Latwijā

preekšč

Osborne pšaujmašchinam un daščadeem R. Bechera arkleem.

Preekščstahwis Alfa-Laval separatoreem.

Peedahwā: Wišadus mahksligus mehflus. Dezimal- swarus daščados leelumos, strikus, groschus, strenges, kehdes un t. t. Peena kannas un kahrstuwes. Swesta kulamas maščinas, swesta preses un formas, perga- menta papiru un t. t. Peena ismeklesšanas aparatus un peederumus preekšč loju pahrrangu beedribam.

Dr. Kummer'a walodas instituts.

Labafais u. leelafais walodas instituts damam u. fungeem.

Godschâ un Rigâ.

- Weeglaku us preekschu tiffchanu!
- Labaku stahwofli!
- Droschu ekfistenzi!

Zuhs few nodroschinajat zaur pamatigu walodas praschanu.

Pamatiga mahziba freewu, wahzu, latweeschu, polu, frantschu un anglu walodas no paschtantu skolotaseem.

Leelâ Smiltschu eelâ Nr. 20, II. Telefons 2667.

Dr. phil. G. Kummer.

Baltijas audeklu manufaktur-fabeedriba,

Rigâ. (fabrika Kengeragâ). Rigâ.

Par fabriku zenam pahrdod paschtu pahrdotawâ

Kungu eelâ Nr. 22

Linu un pakulu dlijas un wifadas audeklu prezes,
kâ ar balinatus un nebalinatus deegus un fehnores.

Leeldeenas olas is seepem

leelâ iswehlê,

Leeldeenas olas is stikla

pilditas ar Extrait d'Odeurs un Eau de Cologne,

par wifadam zenam,

Leeldeenas olas il bronza, porze- lana u. t. t.

leetojami tã statona usleekamee, rotu leetu usglabafchanai
u. t. t. leelâ iswehlê un par fewischi lehtam zenam.

Parfimeriju kastites

frahschuã
ifgresnojumã.

Coaletu peederumus

peedahwã

H. A. Brieger,

seepju un parfimeriju fabrika.

Magasinas: Stabu eelâ 10, Kalku eelâ 1, Grehzineeku eelâ 8.

Ch. Jürgensohn,

wihnu leeltirgotawa,

peedahwã

eekfahsemes un ahrseemes wihnus,

kã ari konjaku „Royal“,

stipru wihnogu wihnu 50 kap.

fekofschâs filiales:

Guworowa un Osirnawu eelu stuhri,

Jelgawas fchofejâ Nr. 12,

Ahgenskálnâ, Mescha eelâ Nr. 4a,

Petschat kunga namã,

Wehweru eelâ Nr. 7, Bez-Rigas stuhri.

Wifur
mufu papirofi

„Majak“

20 gabl.

5 kap.

eemanojuschi leelu peekrichanu winu
nepahrspehjana tabuma dehl, tadehl ta
wintu no tabatas ruhptigi is
mekleias tabatas ijatawori

Sabeedriba
„Laterme“

J. Nicklas, Rigâ,

eerotfchu kaleju meistars.

Mana

eerotfchu magazina

atrodas

tagad tikai

leelajã Smiltschu eelâ 9,

netahlu no birshas.

Filiale Jelgawã.

Leelakã iswehle pa lehtakã zenam.

Leelakã islabofchanas darbniã.

„Waldschlößchen“ Merzens.